

Otrdiena ● 2026. gada 30. jūnijs

CENA tirdzniecībā 1,20 EUR

“Ķiršu dārza” afiša 11.

Foto - E.Gabranovs

No saulgriežiem līdz Pēteriem...

Dubultbagāti. Jānis Logins (foto – otrs no labās) smēja, ka uz Pēteriem, kuri svin vārdadienu nedēļu vēlāk, nedusmojas, paskaidrojot, ka viņa stiprinātais vārds ir Pēteris. Savukārt Pēteris Supe (foto – pirmais no labā) pavēstīja, ka viņa stiprinātais vārds ir Pauls.

Edgars Gabranovs

Aizvadītajā sestdienā Briežuciemā godināja Jāņus un Pēterus. Klātesošie smaidot pavēstīja, ka jāstiprina latgaliskās tradīcijas, kad svētki ilgst vairākas dienas, pat nedēļu. Pasākums “IePēterošana – starp Jāņiem un Pēteriem”, kā atklāja kultūras nama vadītāja Zīta Mežale, ir eksperiments, lai pavērotu, vai ar Pēterdienas svinībām var aizstāt ierastās plaušanas sacensības. “Laikus uzrunājot ārpusauli, secināju, ka neviens interesi neizrādīja – kuram nav laika, kuram nav izkopts. Briežuciemā plāvēji ir, bet mums ir apnīcis sacensties savā starpā.”

Viņa atgādināja, ka IePēterošana ir sena latviešu tradīcija, turklāt nevis no Jāņiem līdz Pēteriem, bet no saulgriežiem līdz Pēteriem: “Tāpat kā Jāņos, Pēteros iet uz tām mājām, kur dzīvo kāds Pēteris, lai līgotu un svinētu līdzīgi kā Jāņos, bet pēc tam gan līgo dziesmas vairs netiek dziedātas un saulgrieži skaitās nosvinēti. Ceru, ka latgalieši svētkus māk svinēt vairākas dienas, jo, pirmkārt, tā ir iespēja cilvēkiem atpūsties; otrkārt, tas ir etnogrāfiski pareizi.” Tautāta, vai latgaliskās tradīcijas spējam saglabāt, Zīta atjokoja, ka visčaklākie ir kultūras darbinieki un žurnālisti, piebilstot, ka jaunatne, viņasprāt, tagad ir pasaules pilsoņi.

Ludzas novada Blontu Kultūras nama amatierateātra “Aduks” vadītāja Vilhelmīne Orlovska

piekrīt, ka svētku nekad nav par daudz: “Diemžēl cilvēku paliek arvien mazāk. Kāpēc esam Briežuciemā? Blontos cenšamies saglabāt tradīcijas, tostarp spēlēt teātri.” Lūgta atklāt, kāpēc teātrim izvēlēts nosaukums “Aduks”, Vilhelmīne, to atšifrējot, uzsvēra, ka dzīvē bez smaids un humora neiztikt: “Aduks – atraktīvo dāmu un kungu sabiedrība. Jā, zinām, ka Balvos no 3. līdz 5. jūlijam norisināsies klasiskās dramaturģijas festivāls “Ķiršu dārzs”. Teātra ļaudīm vēl veselību un izturību!” Spriežot par sapņu lomu, “Aduka” vadītāja atzina, ka nevēlētos būt karaliene vai galma dāma: “Esmu parasts lauku cilvēks, un mums svarīgi ir jokot. Kā nu ne, ja smaidi papildzina mūžu. Man visa dzīve ir teātris.”

Jānis Logins prātoja, ka svinēt no Pēteriem līdz Jāņiem būtu jauki, tomēr to būtu grūti paviļkt. “Pēteru būs vairāk, ja Latgale zels un plauks,” viņš jokojā. Jānim piekrita Pēteris Supe, uzsverot, ka Pēteri vienmēr smaida: “Visu dzīvi smaidu, pat saimnieks Rikardijs teica: “Pēteris vienmēr smaida.” Atceros jaunību, kad veči saulgriežus svinēja ilgi jo ilgi. Vajadzētu atgriezties pie sentēvu svētku svinēšanas tradīcijām.” Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Fizisko personu reģistra statistikas dati liecina, ka šobrīd Latvijā ir 6566 Pēteri (Pauls – 1746, Paulis – 250, Pāvils – 180).

P.S. Ticējums vēsta: ja Pētera diena lietaina – viss siena laiks lietains.

Nākamajā
Adugunī

● Sienas laiks iet uz beigām
Saimnieko laukos

● Sasniedz jaunas virsotnes
*Uzvara “Nosework” Eiropas
čempionāta posmā*

Svētki mazajiem

5. jūlijā plkst. 13.00 Rugāju parkā Bērņības svētku svinībās aicināti piedalīties 2021. gadā dzimušie bērniņi. Svētkus kuplinās un bērnus priecēs BIZBIZMĀRĪTE. Aicinājums pieteikt bērnus pa tālr. 28384855.

Pārrunā Latgales drošību

27. jūnijā Ministru kabinets aizvadīja ārkārtas izbraukuma sēdi Latgalē, Nacionālo bruņoto spēku militārajā bāzē “Lūznava”. Slēgtajā sēdē valdība vērtēja turpmāko rīcību valsts austrumu pierobežas drošības stiprināšanai, kā arī izskatīja virkni aktuālu jautājumu dažādās nozarēs, kas būtiski Latgales reģiona attīstībai. Tāpat sēdē pieņēma grozījumus Ministru kabineta noteikumos, kas paredz kompensācijas mehānismu bezpilota lidaparātu izraisīto

Īsziņas

zaudējumu segšanai. Valdība lēma arī par 2 miljoniem palielināt finansējumu Latgales plānošanas reģionam.

Iezīmē jaunas investīcijas

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrs Edgars Tavors 26. jūnijā darba vizītē apmeklēja Balvu novadu, kur kopā ar pašvaldības vadību, uzņēmējiem un iedzīvotāju pārstāvjiem pārrunāja Austrumu pierobežas attīstības un drošības jautājumus. Ministrs informēja, ka Rīcības plāna Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam finansējums ir palielināts par 36 miljoniem eiro, sasniežot 680 miljonus eiro.

Vārds žurnālistam

Irēna Tušinska

Šķiet, mūsdienās laiks skrien ātrāk nekā pirms gadiem divdesmit. Varbūt tādēļ, ka, gadiem ritot, kustības kļuvušas lēnākas, bet, iespējams, jāpaspēj izdarīt daudz vairāk. Arī informācijas plūsma, kas pār mums gāžas no ziņu portāliem, sociālajiem medijiem un citiem masu saziņas līdzekļiem, nogurdina aizvien vairāk. Ja padomju laikā sūkstījāmies, ka no tautas viss tiek slēpts un par patiesajiem notikumiem valsti un pasaulē uzzinām ar lielu novēlošanos, ja vispār uzzinām, tad tagad, lasot ziņas, šķiet, pasaule ir viena liela katastrofa. Varbūt mierīgāk dzīvot, neko nezino? Diemžēl, strādājot informācijas jomā, no ziņām izvairīties nevar. Arī pēc Jāņu svinēšanas, ieskatoties interneta portālos, nācās lasīt rakstus par autoavārijās bojāgājušajiem un ūdenstilpēs noslikušajiem. Tepat, Balvu pusē, grāvi iebraucis un negadījuma vietā miris jauns vīrietis. Nespēju pat iedomāties, kā jūtas bojāgājušo vecāki, saņemot šādas ziņas. Turklāt aizvadītajā svētku laikā ne tikai paši esam sagādājuši ciešanas sev un tuviniekiem, arī daba mums atriebjas par tai nodarīto kaitējumu. Ja Latvijā vismaz pagaidām esam pasargāti no lielām dabas katastrofām, tad citiem nav tā paveicies. Venecuēlu 24. jūnijā satricinājušas divas spēcīgas zemestrīces ar 7,2 un 7,5 magnitūdu stiprumā, bet Eiropu turpina mocīt nāvējošs karstuma vilnis. Gribu teikt tikai vienu, – lielākas vai mazākas nelaimes, neatkarīgi no mūsu vēlmēm, notiks vienmēr. Taču nevajag pašiem tās vairot. Esmu pārliecināta, ka no noslikšanas un autoavārijām daudzus gadījumos varēja izvairīties, ja vien mūsu valstī joprojām nepastāvētu tik liela tolerance pret alkohola lietošanu un vecāku vieglprātība, pieskatot bērnus.

Latvijā

Rēzeknes pašvaldība atsakās no Lūznavas koka skolas pārbūves projekta. Pirms gada Rēzeknes novada pašvaldība apliecināja gatavību līdzfinansēt vairāk nekā 1,3 miljonus eiro vērtu projektu Lūznavas koka skolas pārbūvei. Ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) atbalstu Lūznavas muižas kompleksa vienā no ēkām bija paredzēts izveidot sociāli iekļaujošu kultūrtūrisma centru, kurā jauniešiem, senioriem un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem piedāvātu jaunus pakalpojumus un aktivitātes. Lūznavas koka skolas ēka savulaik bija viena no lielākajām kurlmēmo skolām Baltijā, īpaši būvēta tieši šim mērķim. Vēlāk tajā darbojās Lūznavas pamatskola. Taču jau vairāk nekā 15 gadus ēka stāv tukša, tā ir diezgan bēdīgā stāvoklī un to izmanto kā noliktavu. Tagad pašvaldība nolēmusi atteikties no vairāk nekā 850 tūkstošiem Eiropas finansējuma piesaistes koka skolas ēkas atjaunošanai, jo gandrīz pusmiljons pašvaldības līdzfinansējuma vairs netiek uzskatīts par prioritāru ieguldījumu. Tādējādi projekts pagaidām paliek tikai uz papīra, bet vēsturiskā koka ēka turpina novecot.

Svētku brīvdienās no ūdenstilpēm izcelti vairāki noslikušie. Jāņu brīvdienas daudzām ģimenēm Latvijā ir pārvērtušas traģēdijā – vēlme atveldzēties ūdenī prasījusi jau septiņu cilvēku dzīvības. Šogad Jāņu brīvdienas priecēja ne tikai ar vairākām brīvām dienām, bet arī ar vasarīgiem laikapstākļiem. Tomēr tam bijušas traģiskas sekas, jo pēdējo dienu laikā Latvijas ūdenstilpēs noslikuši vairāki cilvēki. Svētku brīvdienās no ūdenstilpēm izceltas septiņas bojā gājušas personas.

Burtņiekos atklāts pieminēklis slavenam vaislas ērzelim. Burtņieku zirgaudzētavā Valmieras novadā šomēnes uzstādīts pirms pieciem gadiem mirušā ērzeļa Aromāta pieminēklis. Tas izliets bronzā un izskatās tieši tāds, kāds bija šis ērzelis, kas bijis un joprojām ir zirgaudzētavas lepnums. 2001. gadā to divu gadu vecumā atveda no Vācijas. Traumas dēļ zirgs vairs nebija izmantojams sportā, bet viņš kļuva par ļoti slavenu vaislas ērzeli, radot ap 300 pēcnācēju, no kuriem daļa guvuši lielus panākumus zirgu sportā.

(Ziņas no www.tv.net un www.lsm.lv)

Balvu teritoriālajā invalīdu biedrībā

Jāņus ielīgo ar dziesmām un kopā būšanu

Irēna Tušinska

Īsi pirms Jāņiem, 19.jūnijā, pikniku ar dziesmām, jautrām spēlēm un svētku mielastu rīkoja Balvu Teritoriālā invalīdu biedrība. Saulainajā vasaras dienā garlaicīgi nebija ne bērniem, ne pieaugušajiem, jo katrs varēja piemeklēt sev vistīkamāko nodarbošanos, kā arī izbaudīt vairāku paaudžu kopā būšanas prieku.

Biedrības priekšsēdētāja Marija Duļbinska skaidroja, ka, vasarai sākoties, liela daļa biedrības dalībnieku pievērsušies dārza darbiem, tādēļ pasākumi un aktivitātes izpalika. Taču, tuvojoties garajām Jāņu brīvdienām, tika nolemts, ka ir jāsatiekas. “Mēs gan nesaucam to par ielīgošanas pasākumu, jo vienkārši gribējās pabūt kopā, parunāties. Bērniem šoreiz devām iespēju padarboties pašiem savā nodabā, bet vecākā paaudze varēja pakavēties sarunās. Vīrieši – Jānis Bodrovs un Ēriks Pužulis – uzņēmās uzcept desiņas. Sievas sanesa dažādus sierus un citus gardumus – kotletes, zivis, visādas sviestmaizes. Kas kuram garšo. Sanāca bagātīgi klāts galds,” piknika rīkošanas nolūku paskaidroja M. Duļbinska.

Pikniku pieskandināja Kubulu Kultūras nama vokālais ansamblis “Vakarblāzma” Alda Ločmeļa vadībā. Noklausījušies savas mīļākās dziesmas “Auga, auga rūžena” un “Vālodzīte”, kā arī kopā nodziedājuši “Div’ pļaviņas es nopļāvu”, piknika dalībnieki kavējās sarunās pie bagātīgi klāta galda vai iemēģināja kādu no lielformāta spēlēm. Savukārt jaunākajiem dalībniekiem vislielāko prieku sagādāja piepūšamās atrakcijas, vafeļu cepšana un gardā cukurvate, kuras aparātu biedrības pasākumam laipni atvēlēja uzņēmēja Paula Lukste. “Priecājāmies, ka piknikā laiku kopā varēja pavadīt visu paaudžu cilvēki. Atnāca pat vecāka gadagājuma seniori, piemēram, Ulriks Pozņaks,” gandarījumu puda Marija. Viņa piebilda, ka pat laikapstākļi piknikam tika īpaši izvēlēti: “Trīs reizes pārcēlām pasākuma dienu, lai būtu saulains, silts laiks. Sākumā gribējām to sarīkot jau jūnija sākumā, kad svinējām Bērnu aizsardzības dienu.”

Organizēt tik jaukus pasākumus Marijai jau vairākus gadus palīdz brīvprātīgā jauniešu Laura Jeromāne, kura šoreiz bērniem piedāvāja baudīt pašas ceptas vafeles. Viņa uzņēmās arī bērnu pieskatīšanu un izklaidēšanu, kā arī rotaļu vadīšanu. “Cepām vafeles uz trīs vafeļu pannām. Mums gāja jautri. Ieslēdzās pat dūmu detektors, kad vecā panna sāka dūmot,” smeja Laura. Viņa uzskata, ka ikvienam jāsniedz savs pienesums iekļaujošās sabiedrības veidošanā: “Mēs visi runājam par iekļaujošu sabiedrību, bet cik daudzi esam gatavi kaut ko praktiski darīt, lai tādu veidotu?! Tādēļ nolēmu iesaistīties teritoriālās invalīdu biedrības aktivitātēs. Rezultātā mums izveidojusies veiksmīga sadarbība. Nereti palīdzu dažādu svētku pasākumu rīkošanā.” Vidusskolas gados, būdama pašpārvaldes prezidente, Laura centās piesaistīt palīgā arī citus jauniešus: “Skolas gados to bija vieglāk izdarīt, bet katram pašam ir jāizjūt vēlme palīdzēt. To īsti nevar uzspiest. Ja cilvēks negrib, tad nav jēgas. Varbūt atnāks pāris reizes, un viss.”

Aktīvi piknikā iesaistījās arī kungi. Balvenietim Pēterim patīk visi pasākumi, ko rīko Marija. Taujāts, kur šoreiz plāno līgot, kungs apgalvoja, ka visdrīzāk tas būs tepat mazdārziņā, jo pēc svētkiem sieva jāved pie dakteriem. Arī viņa draugs Juris apmierināts ar pasākuma norisi. Viņš izmēģināja arī lielformāta spēles un labprāt nogaršoja grīlētās desiņas, ko cepa Jānis Bodrovs un Ēriks Pužulis. Savukārt pats Jānis Bodrovs atklāja, ka viņam šie Jāņi būšot īpaši jautri, jo viņš dosies uz ģimenes saietu Valmierā. Daudzus gadus nostrādājis par šefpavāru, Jānis labprāt uzņemas ēdienu gatavošanu biedrības pasākumos. Arī šoreiz viņš nebija ilgi jāpierunā. Viņa grīlētās desiņas un maza salītie gurķīši ātri pazuda no galda. Jānis neslēpa, ka ar prieku apmeklēja visus teritoriālās invalīdu biedrības rīkoties pasākumus, jo jautrības te nekad netrūkst.

Visas desas jau apēstas. Pavāru pienākumus uzņēmās Jānis Bodrovs (no kreisas). Viņš uz grila cepa desiņas, kā arī piedāvāja tām klāt piekost svaigus un maza salītos gurķīšus. Jānis neslēpa, ka savulaik strādājis par šefpavāru, tāpēc ēdiena gatavošana nav sveša. Viņam laiku pakavēja Jānis Garoza, kurš solījās līgot kopā ar bērniem savās mājās Naudaskalnā. “Galdā likšu arī līņus, jo man ir savi diķi. Turklāt jau četrus gadus pēc Jāņiem pie sevis rīkoju invalīdu biedrības makšķerēšanas sacensības, kas šoreiz notiks 26.jūnijā,” lepojās Jānis.

Foto - I. Tušinska

Kavējās sarunās pie mielasta galda. Pasākuma dalībiece Emerita Keiša (otrā no labās), kura biedrībā iesaistījās 2023. gadā, neslēpj, ka ar savu lēmumu ir ļoti apmierināta: “Marija ir ļoti izpalīdzīga, organizē mums dažādas aktivitātes. Cenšos apmeklēt visas. Šodien sanāca tāda kā ielīgošana. Ir patīkami satīkties, paplāpāt.” Šī tikšanās reize Emeritai bija īpaši patīkama, jo uzreiz pēc Jāņiem bija jādodas pie ārstiem, tāpēc līgošana šogad varēja izpaļīkt. “Parasti braucām uz laukiem Upītē pie bērniem,” paskaidroja sieviete.

Pasākums iepriecina arī pašu. Marija Duļbinska gandarīta, ka pikniks izvērtās tik jauks, jo kopā būšana teritoriālās invalīdu biedrības dalībniekiem un arī viņai pašai sagādā vislielāko prieku.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - I. Tušinska

Kaut kas saldākai dzīvei. Ielīgošanas pasākumā mazos dalībniekus īpaši iepriecināja iespēja baudīt krāsaino, saldo cukurvati. Šo izdevību izmantoja arī pusotru gadu jaunā Kristiāna Madara, kura jau no pirmajām dzīves dienām kopā ar vecmāmiņu Anitu pieradusi apmeklēt Marijas Duļbinskas rīkotās aktivitātes.

Foto - I. Tušinska

Absolvē augstskolu

Studē divās valstīs un piepilda sapņus

“Kādam, iespējams, izskatās, ka man dzīves ceļā viss nācis vienkārši, ka nav bijis bail. Tā nav. Man ir bijis bail no katra sava lēmuma – iestāties augstskolā, mācīties ārzemēs u.c. Pieņēmu izaicinājumu un devos uz priekšu. Tagad, atskatoties uz studiju gadiem, bailes šķiet niecīgas un pat smieklīgas,” teic RTU Rīgas Biznesa skolas absolvente KEITA EMĪLIJA ORLOVSKA no Viļakas.

Kad pieņēmt lēmumu par studijām un kā izvēlēties izglītības iestādi?

– Kopš bērnības esmu aktīva, piedalījos dažādos pulciņos, interesējos par vairākām jomām vienlaikus. Mācoties vidusskolā, kur specializējos STEM un IT jomā, paplašinājās skatījums un radās lielāka interese par biznesa pasauli. Vidusskolā sapratu, ka nav vienas jomas, ko vēlos studēt, un izvēlējos apgūt biznesa vadību.

Man vienmēr bijusi vēlme interesēties un uzzināt daudz jauna. Pirmo studiju gadu pavadīju Latvijas Universitātē, kur apguvu e-biznesa vadību, līdz sapratu, ka vēlos būt internacionālākā un plašākā studiju vidē. Nolēmu turpināt studijas RTU Rīgas Biznesa skolā, kas piedāvā mācības angļu valodā, kā arī dažādas starptautiskās apmaiņas programmas, piemēram, iegūt dubulto akadēmisko grādu Norvēģijā (BI Norvēģijas Biznesa skolā). Šī iespēja ļoti ieinteresēja, jo varēju darboties plašākā vidē.

Kādu lomu augstākās izglītības izvēlē spēlēja ģimene?

– Kopš bērnības mamma un vecmamma mani vienmēr atbalstīja jebkurā jomā, kurā darbojos. Mamma man nodrošināja plašu interešu pulciņu klāstu. Skolas gados, piemēram, dejoju, spēlēju klavieres, piedalījos ložu šaušanā, kā arī apmeklēju mākslas skolu. Ģimenē man neuzspieda vienu jomu vai virzienu, ko apgūt, bet ļāva izvēlēties pašai. Jau agrā bērnībā man teica, ka kādu dienu varēšu būt baņķieris, jurists vai ārsts, un ļāva doties mācīties tur, kur pati vēlos. Viens no patstāvīgajiem lēmumiem bija pēc pamatskolas pārvākties dzīvot uz Rēzekni un vidusskolas gados apgūt IT jomu. Runājot par izglītību, ģimene mācīja, ka cilvēkam dzīvē var būt daudz naudas un labs darbs, bet tas kādā brīdī var pazust. Vienīgais, kas nepazūd, ir zināšanas. Tādēļ vienmēr mudināja mācīties, gūt pieredzi, doties tik tālu, cik vien spēju, varu un vēlos.

Kādi bija aizvadītie studiju gadi?

– Ļoti raibi, produktīvi un jaudīgi. Piedzīvoju gan kritumus, gan kāpumus. Neskatoties uz to, ka apguvu biznesa vadību, mācības bija apjomīgas, jo specializējos trīs dažādās jomās – mārketings, uzņēmuma darbība un finanses. Papildus mācījos, lai iegūtu dubulto bakalaura grādu Norvēģijā, kas nozīmē, ka paralēli studijām Latvijā kārtoju eksāmenus Norvēģijas universitātē. Ikdienā pavadīju laiku universitātē no agra rīta līdz vēlam vakaram. Atvēlēju laiku arī ārpusstudiju aktivitātēm, piemēram, izveidoju debašu klubus biznesa skolās gan Rīgā, gan Norvēģijā. Piedalījāties starptautiskās debašu sacensībās, kas dāvāja enerģiju, kopības sajūtu un tikšanos ar draugiem. Brīnumainā kārtā man izdevās rast laiku arī sporta nodarbībām, maratona skriešanai. Studiju laikā, protams, uznāca arī emocionāli vājuma brīži. Vissmagāk to jutu Norvēģijā, jo, mācoties augsta reitinga biznesa izglītības iestādē, kur konkurence ir krietni lielāka, no studenta tiek gaidīts daudz vairāk, nekā pierasts Latvijā. Ik pa brīdīm uznāca pārdomas, vai spēju izdarīt visu, ko no studenta prasa. Tādos brīžos saņemties palīdzēja mamma un vecmamma, viņas vienmēr bija telefonzvana attālumā. Palīdzēja arī studiju draugi no Rīgas, kuri labi apzinājās, cik grūti ir mācīties, lai iegūtu dubulto grādu finansēs. Bija nepieciešama dzelžaina disciplīna.

Ar kādām vēl grūtībām nācās saskarties, studējot ārzemēs? Kā veicās ar svešvalodas zināšanām?

– Pirmos divus studiju gadus pavadīju Rīgā, pārējos 10 mēnešus studēju Oslo. Pēdējā mācību gadā apvienoju studijas abās universitātēs – Norvēģijā apmeklēju lekcijas un kārtoju eksāmenus, Rīgā rakstīju bakalaura darbu. Lielākās grūtības, ar ko saskāros Norvēģijā, bija saistītas ar integrēšanos citā kultūrā. Lai arī Norvēģija, var teikt, atrodas netālu no mums, tomēr kultūra un uzskati, domāšana, sociālā un profesionālā vide krasi atšķiras no mūsējās. Latvijā jauniešiem studiju laikā ir iespēja uzsākt karjeru, toties Norvēģijā karjeras uzsākšanai ar bakalaura grādu nepietiek, ir nepieciešams maģistra grāds. Arī pati biju uzsākusi darbu, ko, pārvācoties uz ārzemēm, nevarēju turpināt, jo izglītības sistēma ir krietni citādāka nekā pie mums. Protams, grūtības sagādāja arī komunikācija. Lai gan Norvēģija ir internacionāla valsts un atvērta dažādām

tautībām, tomēr daudzas aktivitātes un iespējas profesionālā vidē notiek norvēģu valodā. Studējot ārzemēs, sazinājos angļu valodā, kas nesagādā problēmas, jo pēdējos gados mana primārā valoda, sazinoties ikdienā, ir angļu valoda. Protams, lai mazinātu šķēršļus komunikācijā, sāku apgūt arī norvēģu valodu.

Kā vēl pavadījāt laiku ārpus studijām? Kāds priekšstats radās par valsti un iedzīvotājiem?

– Diemžēl pēdējos mēnešos nebija brīva laika papildus aktivitātēm. Veltīju laiku studijām, praksei norvēģu uzņēmumā un studentu asociācijas vadīšanai. Brīvo laiku, kas bija aptuveni astoņas stundas diennaktī, atvēlēju miegam. Atradās arī kāds mirklis iepazīt valsti un kultūru. Par Norvēģiju radās priekšstats, ka cilvēki tur smaida daudz vairāk nekā Latvijā. Sākumā man tas šķita neierasti, jo cilvēki izskatījās daudz laimīgāki. Atbraucot brīvlaikā uz Latviju, šķita divaini, kāpēc šeit tik maz smaida. Mums vajadzētu smaidīt vairāk! Daba un vide Norvēģijā ir brīnišķīga, sociālais atbalsts ir labi sakārtots, ikviens iedzīvotājs jūtas piederīgs valstij.

Vai vēlētos dzīvot un strādāt Norvēģijā?

– Protams, es gribētu dzīvot un strādāt Norvēģijā, kur pavadīju ļoti jauku un produktīvu laiku, bet varbūt ne šobrīd. Esmu jauna, un man priekšā ir daudz citu iespēju. Vienmēr būšu laimīga atgriezties Norvēģijā, kur mazliet jau jūtos kā mājās.

Kādi ir nākotnes plāni, domājot par darbu un dzīvesvietu?

– Nākotnes plānus man patīk turēt noslēpumā. Darbs un dzīvesvieta šobrīd var atrasties jebkur pasaulē, jo ir zināšanas, iespējas un gribasspēks. Pašlaik diemžēl neapsveru iespēju atgriezties Viļakā vai Balvu novadā, jo mana sirds raujas citur – pasaulē. Kamēr esmu jauna, gribu ceļot un darboties pēc iespējas plašākā vidē.

Kā atpūtiesieties šovasar? Vai plānojat apciemot mammu?

– Plāni nav grandiozi. Prioritāri ir pavadīt vasaru kopā ar kursabiedriem no Latvijas, ar kuriem esam absolvējuši skolu, pirms dodamies tālāk savas dzīves ceļos. Šobrīd ar draugiem atrodamies Norvēģijas ziemeļos, kur pie polārā loka piepildām savu sapni. Turpmāko vasaras daļu saistīsim ar laivu braucieniem un citiem ceļojumiem, kā arī dažādu pasākumu apmeklēšanu. Protams, apciemošu mammu un vecmammu, būs prieks satikties pēc ilgāka laika. Studiju laikā ar ģimeni sazinājos bieži, ar mammu sazvanījāties katru dienu rītā un vakarā.

Vai izdodas atvēlēt laiku vēl kādiem hobijiem, neskaitot ceļošanu?

– Viens no maniem hobijiem ir sports, īpaši garo distanču skriešana. Pagājušajā gadā paguvu noskriet pilno maratona distanci. Aizraušanās ar skriešanu sākās Rīgā ar kursabiedriem, jo viens no studiju biedriem izveidoja skriešanas klubu. Skriešana notiek katru sestdienu. Kādā rītā nolēmu pamēģināt pievienoties, un ar to sākās mana aizraušanās, piedalījos arī sacensībās. Skriešana dāvā relaksāciju, māca disciplīnu. Man patīk skriet, jo tas ir veids, kā izvēdināt galvu un uzturēt sevi labā formā.

Foto - no personīgā arhīva

Atpūtas mirklis pie dabas. Jaunietei patīk ceļot un iepazīt citu valstu kultūru, dabu un tradīcijas, kas paver plašāku skatījumu uz pasauli.

Kādas ir galvenās atziņas, ko guvāt studiju laikā?

– Viena no atziņām: “Ir jāsaka ‘jā’ iespējām!” Nedrīkst baidīties un sevi apšaubīt. Neskatoties uz bailēm, tik un tā vajag darīt. Tā arī es nonācu līdz Norvēģijai un dubultajam grādam. Vienkārši teicu ‘jā’. Pat tad, kad šķita, ka būs pārāk sarežģīti un nespēšu izdarīt, piekritu. Sakiet ‘jā’, nebaidieties! Ja jums ir sapnis, tiecieties pēc tā! Strādājiet un dariet visu iespējamo, lai to īstenotu!

Vēl svarīga atziņa, kas saistīta ar teicienu: “Ja esi istabā ar pieciem miljoniem, tu būsi sestais miljonārs!” Šim teicienam sekoju līdzī gan karjerā, gan draugu lokā. Esmu iemācījusies – ja apkārt ir ambiciozi cilvēki, kuri ievēro disciplīnu, kuriem ir sapņi un mērķi, tad arī tu kļūsi par tādu cilvēku. Bet, ja pavadīsi laiku kopā ar cilvēkiem bez ambīcijām, tad drīzumā līdzināsies viņiem. Tādēļ uzturieties ambiciozu cilvēku lokā, kuri atbalsta jūsu idejas un vēlas augt kopā ar jums!

Foto - no personīgā arhīva

Izlaidumā Rīgā. Latvijā jaunieie ieguva bakalaura grādu biznesa administrācijā, bet Norvēģijā pēc izlaiduma, kas notiks rudens pusē, būs iegūts bakalaura grāds finansēs. Pēc šovasar aizvadītā jaukā un savīļņojošā izlaiduma sev un citiem absolventiem Keita novēl nebaidīties uzdrošināties: “Ja centīsieties un strādāsiet, tad viss izdosies!”

Isumā

Atgādina par drošības pasākumiem

18.jūnijā Lazdukalna Saieta namā notika tikšanās ar Balvu novada pašvaldības civilās aizsardzības speciālistu JĀNI GAILI. Sarunā par drošības jautājumiem piedalījās arī Zemessardzes 31.kājnieku bataljona pārstāvji.

Klātesošie uzzināja aktuālāko informāciju par iedzīvotāju rīcību krīzes situācijās. Tikšanās dalībniekiem, kas diemžēl bija ieradušies nelielā skaitā, tika atgādināts, ka svarīgi iepazīties (tīmekļvietnē www.112.lv) ar drošības padomiem dažādu apdraudējumu gadījumos, nodrošināt pietiekamu pārtikas, ūdens un medikamentu daudzumu pirmajām 72 stundām, izveidot savas ģimenes ārkārtas situāciju rīcības plānu u.c.

Evakuācijas gadījumā svarīgi, lai ir līdzī, piemēram, personu apliecinošs dokuments, nauda, mobilais telefons un tā lādētājs, medikamenti, dzeramais ūdens, pārtika, higiēnas piederumi, lukturītis, baterijas, sērkokļi vai šķiltavas, rezerves apģērbs, neplistoši galda piederumi.

Runājot par patvertnēm, izskanēja informācija, ka tuvākās atrodas Balvos, kas ir 32km attālumā no Lazdukalna. Tādēļ būtu aktuāli iztīrīt savu māju pagrabus, kur apdraudējuma gadījumā varētu patverties, vai arī mājās ievērot divu sienu principu. Pēc plāna paredzēts, ka krīzes situācijā Lazdukalnā iedzīvotāju pulcēšanās vieta ir pagasta pārvaldes ēka, tuvākā pagaidu izmitināšanas vieta – saietas nams. J.Gailis uzsvēra, ka rīcība krīzes situācijās lielā mērā būs atkarīga no tā, kāds būs apdraudējums. Jebkurā gadījumā ir vērts sagatavot krājumus krīzes situācijai, kas noderēs, ja būs nepieciešams evakuēties. Turklāt svarīgi saglabāt mieru un atcerēties par kopienas sadarbību, palīdzot senioriem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Balvu Bērnu un jauniešu centrā

Piecas jautras vasaras dienas

No 15. līdz 19.jūnijam brīvlaika aktivitāšu nedēļā “Vasaras dienas”, kas norisinājās Balvu novada Bērnu un jauniešu centrā (BNBJC), mazie balvenieši attīstīja prasmes, ieguva jaunus draugus un piedzīvoja kopā būšanas prieku. Dalībnieki veidoja piekariņus, vilciņus un vēja pūkus, zīmēja ornamentus ar hennas krāsu, iesaistījās komandu spēlēs, pūta burbuļus un eksperimentēja ar dažādiem materiāliem, pētīja tehnoloģijas, meklēja apslēptas mantas Lāča dārzā, piedzīvojumiem bagāto nedēļu noslēdzot ar kopīgu ieligošanu un pikniku.

Jūnija vidū BNBJC norisinājās aktivitāšu cikls “Vasaras dienas”, kurā bērni saturīgi un aizraujoši pavadīja laiku, apgūstot jaunas prasmes, attīstot radošumu, komunikācijas spējas un komandas darba iemaņas.

Nedēļa iesākās ar iepazīšanās aktivitātēm, drošības instrukciju un piekariņu darbnīcu, kurā dalībnieki izgatavoja īpašus suvenīrus. Nedēļas turpinājumā bērni piedalījās pūku un vēja virpuļu darbnīcās, zīmēja ar hennu, kā arī vienu dienu veltīja mūsdienu tehnoloģiju iepazīšanai. Viņi iesaistījās komandu spēlēs, mācoties sadarboties, komunicēt un kopīgi risināt problēmas. Ceturtdien dalībnieki aizvadīja burbuļu un eksperimentu dienu, izzinot pasauli caur praktisku darbošanos, novērojumiem un aizraujošiem atklājumiem. Lai izkustētos radošo darbnīcu starplaikos, mazie balvenieši iesaistījās dažādās kustību spēlēs ar sacensību elementiem, komandu aktivitātēs svaigā gaisā un neformālās izglītības metodēs balstītos enerģijas uzlādētājos jeb *enerdžaizeros*, kas palīdzēja pārslēgt uzmanību, veicināja savstarpēju sadarbību, uzlaboja noskaņojumu un deva enerģiju turpmākajām aktivitātēm. Nedēļas noslēgumā bērni pārbaudīja veiklību, orientēšanās spējas un prasmi strādāt komandā, piedaloties orientēšanās sacensībās, bet pēc aktīvās darbošanās pulcējās kopīgā piknikā pie jauniešu centra, cepot zefirus un desiņas, kā arī pārrunājot nedēļas laikā piedzīvoto.

Aktivitāšu nedēļas “Vasaras dienas” dalībniece Keitlīna, kurai drīz apritēs 10 gadi, jauniešu centru apmeklēja katru dienu, taču vislabāk viņai patika noslēguma pikniks un zefīru cepšana. Viena no interesantākajām meitenei šķita antistresa mantu izgatavošanas darbnīca. “Man patika nākt uz jauniešu centru, jo te bija jautri un vasarā varēju darīt kaut foršu, pavadīt laiku kopā ar draugiem,” priecājās Keitlīna, kurai šis ir mīļākais gadalaiks. “Bieži esju peldēties, ceļoju. Man ļoti patīk vasara, jo 12. augustā svinu savu dzimšanas dienu,” viņa piebilda.

Savukārt Evelīna, kura 18. jūlijā svinēs savu devīto dzimšanas dienu, BNBJC aktivitāšu nedēļā neapmeklēja tikai vienas dienas aktivitātes, jo bija apslimusi. “Man vislabāk patika orientēšanās sacensības. Tās izrādījās diezgan grūtas, jo četras vietas tomēr neatradu,” atklāja meitene. Savukārt radošajās darbnīcās izgatavoto māla svečturi, bilžu rāmīti, rokassprādzi viņa uzdāvināja tuviniekiem, kuri par dāvanām ļoti priecājās. Ar vislielāko nepacietību Evelīna gaida savu dzimšanas dienu,

Foto - I.Tušinska

Noslēguma piknikā. Īpaši sirsnīga izvērtās Līgo svētku noskaņās pavadītā pēdējā diena. Kopā tika iekurts ugunskurs, skanēja līgo dziesmas, notika dažādas spēles un centra darbinieču sagatavoto uzdevumu pildīšana. Draudzīgā un pozitīvā atmosfērā bērni baudīja kopā būšanas prieku, stiprināja savstarpējās attiecības un radīja skaistas vasaras atmiņas.

ko plāno svinēt divas nedēļas: “No rīta kopā ar mammu braukšu iepirkties. Pēc tam, tāpat kā katru gadu, no “Kureti” atvedīs atrakcijas. Vienu nedēļu pie manis ciemosies draugi, bet otru nedēļu – radinieki,” grandiozos svinību plānus atklāja gaviļniece.

Arī 8-gadīgais Dāvis katru dienu mēroja ceļu uz jauniešu centru. “Rotaļājāmies, strādājām ar dažādiem materiāliem, piemēram, mālu, arī ar smiltīm, ko pildījām balonā, lai izveidotu antistresa mantiņu. Izgatavoju māla svečturi, pieliekot tam dažādas skaistas pogas. Kopā ar pārējiem gājām uz bibliotēku, kur pastāstīja, kā rīkoties, ja mums uzraksta kāds nezināms, slikts cilvēks,” par nedēļas aktivitātēs piedzīvoto pastāstīja puisis. Atlikušajos vasaras brīvlaika mēnešos Dāvis plāno apciemot krustmāti Ikšķilē un pat izbaudīt ceļojumu uz Īriju.

Arī 11-gadīgā Danija piedalījās “Vasaras dienās”, jo vēlējās interesantāk pavadīt vasaru un atrast jaunus draugus. “Tagad manas draudzenes ir Adriana, Keitlīna, Amēlija, Elīza un Kartīna,” uzskaitīja meitene. Ar īpašu sajūsmu Danija pastāstīja, cik interesantas izvērtās orientēšanās sacensības Lāča dārzā, meklējot dažādas paslēptas zīmes, putnu būrišus, fotografējoties pie konkrētiem kokiem utt. “Biju komandā ar Amēliju, un mēs visu atradām pirmās,” lepojās meitene. Danija atklāja, ka vasaras brīvlaiku pavadā veselīgi, peldoties, spēlējot bumbu un nostaigājot dienā vismaz 10 000 soļus.

BNBJC “Vasaras dienas” vēlreiz apliecināja, ka saturīgas un daudzveidīgas aktivitātes ne tikai sniedz prieku, bet arī palīdz attīstīt dzīvē nozīmīgas prasmes, kas noder gan ikdienā, gan turpmākajā izglītības ceļā.

Foto - no personīgā arhīva

Ciemojas bibliotēkā. Balvu Centrālajā bibliotēkā bērni uzzināja, kā droši lietot internetu. Savukārt, aizpildot sava dienas režīma apli, viņi noskaidroja, cik stundas diennaktī pavadā lietderīgi un cik laika iztērē nevajadzīgām nodarbēm.

Foto - I.Tušinska

Pirms BNBJC izlaiduma. Mazajiem “Vasaras dienu” dalībniekiem noslēguma piknikā pievienojās arī Baltinavas vidusskolas absolvents, nu jau bijušais skolas pašpārvaldes prezidents Andris Astatovs (centrā). Viņš šovasar atvadās ne tikai no skolas, bet arī no Balvu novada Bērnu un jauniešu centra, kur aizvadījis daudzas darba un kopīgiem piedzīvojumiem piepildītas stundas kā novada Jauniešu domes dalībnieks. Jau drīzumā Andris plāno kļūt par Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas studentu.

Bērnu vasaras nometne muzejā

Mazie pētnieki dodas ceļojumā

15.jūnijā Balvu Novada muzejā tika dots starts nometnei “Mazie pētnieki”. Nedēļas garumā 15 Balvu novada bērni vecumā no 8 līdz 11 gadiem ne tikai pētīja un izzināja apkārtējo pasauli, bet arī zīmēja, veidoja un, protams, rotaļājās.

“Nometnes laikā tradicionālās vērtības mēģinājām apvienot ar mūsdienu kultūru, kopā darbojoties un labi pavadot laiku. Ja muzeja izstādē “Muzeja dārgumi 3” šobrīd apskatāmas saktas, tad mēs nometnē zīmējām un darinājām piespraudītes. Tāpat arī darbojāmies ar mālu, vārijām ziepes, apgleznojām akmeņus. Prieks bija redzēt tik daudz mirdzošu acu un zinātkāru prātu vienuviet! Visu šo nedēļu mēs ne tikai kopā mācījāmies un izzinājām, bet arī lieliski pavadījām laiku,” gandarīta Balvu Novada muzeja pedagoģe, nometnes vadītāja Māra Bērziņa.

Pirmā diena pagāja, iepazīstot vienu otru un sperot pirmos soļus muzeja noslēpumu pasaulē. “Īpašs prieks bija redzēt, cik azartiski bērni darbojās grupās, uz asfalta ar kritiņiem zīmējot un spēlējot spēles,” pastāstīja nometnes vadītāja. M.Bērziņa ierādīja dalībniekiem arī agrāko laiku rotaļas, piemēram, “Velnas ar asti sit pa krāsu kasti” un “Pogas rūcenis”, kurā izmanto diegā iesietu pogu.

Nākamajā dienā mazie pētnieki pārtapa par īstiem

meistariem un māksliniekiem, lejot smaržīgas ziepes un pārvēršot parastus akmeņus krāsainos mākslas darbos, katram akmenim izdomājot īpašu stāstu, bet ziepītēm piešķirot atšķirīgu smaržu. Nedēļas vidū nometnes dalībnieki devās uz studiju “Azote” izgatavot krāsainas piespraudītes, bet, atgriezušies muzejā, noskatījās izglītojošu filmiņu par mākslu, kā arī spēlēja spēles un lidināja papīra lidmašīnas. Arī nometnes ceturtdien jaunajiem pētniekiem pagāja neticami darbigi un radoši. Dienas pirmajā pusē katrs no viņiem saņēma svarīgu uzdevumu – aizpildīt darba lapu “Ceļojums muzejā”. “Izpētījām vēstures likločus un uzzinājām noslēpumainus spoku stāstus par Balvu muižu! Izrādās, mūsu bērni ir arī izcili stāstnieki un labprāt dalījās ar saviem baisajiem un smieklīgajiem spoku stāstiem,” priecājās nometnes vadītāja. Savukārt pēc gardām pusdienām mazie pētnieki iejutās īstu amatnieku lomās – strādāt ar mālu viņiem mācīja brīnišķīgā keramiķe Elita Eglīte, kuras vadībā no baltā māla tapa skaistas blodiņas un pat skanoši svilpaunieki. Protams, kārtīga nometnes diena nebija iedomājama bez kustības, tāpēc neizpalika arī spēles un rotaļas.

Nometnes noslēguma diena, ko dalībnieki aizvadīja “Arnitas labsajūtu darbnīcā”, ar dabas materiāliem apgleznojot krekliņus, baudot gardu frikadeļu zupu un cepumus, pagāja

Foto - no personīgā arhīva

Nometnes pēdējā diena. “Arnitas labsajūtu darbnīcā” bērni vairāk uzzināja par dažādiem augiem, bet vēlāk tos izmantoja T kreklu apdrukāšanai. Pēc tam visi kopā ēda uz ugunsкура vārītu frikadeļu zupu un rotaļājās, jautri pavadot laiku brīvā dabā.

pacilātā noskaņā – ar jautriem smiekliem, apbalvošanu un, protams, nelielu nostaļģiju. “Šī nedēļa mūs visus saliedēja un pārvērtā par vienu lielu, jautru komandu. Paldies visiem, kas bija daļa no šī stāsta! Jūs bijāt fantastiski,” pateicas M. Bērziņa.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Apģūst darba prasmes

Siltumnīca – iespēja augt un darboties kopā

Ši gada pavasarī Lazdukalnā, Benislavas Dienas aprūpes centra teritorijā, uzstādīta jauna siltumnīca, kas jau kļuvusi par iecienītu vietu centra apmeklētājiem. Tajā aug tomāti, gurķi un paprika, kuru kopšana ikdienā sniedz ne tikai prieku, bet arī vērtīgas praktiskās iemaņas.

Daudzfunkcionālā sociālo pakalpojumu centra vadītāja Skaidrite Saleniece uzklausi ja Benislavas Dienas aprūpes centra sapni par savu siltumnīcu, un tās iegādes izdevumus ielānoja šī gada budžetā. Savukārt Balvu novada deputāti budžetu apstiprināja, tādejādi sniedzot iespēju īstenot ilgi loloto ieceri. Siltumnīcas uzstādīšanā, kā atklāj dienas aprūpes centra vadītāja Daira Apšeniece, būtisku atbalstu sniedza Lazdukalna pagasta pakalpojumu centra saimnieciskās jomas darbinieki.

Jau agrā pavasarī dienas aprūpes centra apmeklētāji aktīvi iesaistījās dārzkopības darbos – sēja tomātu, gurķu un paprikas sēklas, rūpīgi kopa un audzēja stādus. Ar lielu interesi vēroja, kā no nelielām sēkliņām izaug spēcīgi stādi, ko vēlāk pārstādīja jaunajā siltumnīcā. Šis process, kā atzīst D. Apšeniece, deva iespēju ne tikai apģūt zināšanas par augu audzēšanu, bet arī attīstīt pacietību, rūpību un atbildību: “Siltumnīcas izveides mērķis ir veicināt centra apmeklētāju iesaisti dārzkopības aktivitātēs, attīstīt atbildības sajūtu un dot iespēju pavadīt laiku svaigā gaisā. Darbs siltumnīcā palīdz apģūt jaunas prasmes, veicina sadarbību, pacietību un rada gandarījuma sajūtu par paveikto. Īpašu prieku sagādā iespēja vērot, kā no maziem stādiņiem izaug bagātīga raža. Tomāti, gurķi un

Foto - no personīgā arhīva

Skaista un vērtīga. Benislavas Dienas aprūpes centra kolektīvs un apmeklētāji teic sirsnīgu paldies par sapratni, atbalstu un ieguldījumu viņu ieceres īstenošanā. Kopīgiem spēkiem ilgi lolotais sapnis par savu siltumnīcu ir kļuvis par realitāti.

paprika ne tikai rotā siltumnīcu, bet arī ļauj izprast dabas procesus un darba nozīmi. Kad raža būs nogatavojusies, izaudzētos dārzeņus izmantosim kopīgām maltītēm un dažādām kulinārajām aktivitātēm. Jaunā siltumnīca ir nozīmīgs papildinājums dienas aprūpes centra videi, paplašinot iespējas organizēt jēgpilnas un praktiskas nodarbības centra apmeklētājiem.”

Foto - no personīgā arhīva

Darbojas siltumnīcā. Pašu audzēto dārzeņu ražu ar nepacietību gaida ikviens aprūpes centra klients.

Lavandu ziedēšanu gaidot

Papildina piedāvājumu un sarūpē jaunumus

Vasara ar košajiem ziediem un skaistajiem piedzi-
vojumiem vēl tikai uzsākusi savu skrējienu, aicinot
apmeklēt gan pasākumus, gan atpūtas iespējas pie
dabas. Kā viena no iespējām ģūt prieku un patīkamas
emocijas ir apmeklēt tūrisma objektus, tostarp novad-
nieces SIGNIJAS ZIZLĀNES “Lavandu fermu” Augš-
daugavas novada Svences pagastā.

Iepriekšējos gados esam rakstījuši, kā saimniece iegādājās
lavandas, trušus, bites un mājputnus un pamazām veidoja
savu saimniecību. Šobrīd, tuvojoties lavandu ziedēšanai,
jautājām, kādi jaunumi sagaida apmeklētājus.

Signija atklāj, ka šogad no lieliem laukakmeņiem ir tapis
jauns akmeņdārzs, izveidoti jauni dekori, piemēram, balta
lavandu laiva, pie kuriem varēs tapt krāšņas apmeklētāju
fotogrāfijas. Uzmanību piesaistīs arī izveidotais siena zārdu
dekors ceļmalā. Tas veidots ar domu, lai neaizmirstu, ka agrāk
sienu Latgalē pārsvarā lika zārdos. Ciemiņiem piedāvās
aplūkot ne tikai augus un dzīvniekus, bet arī ielūkoties namiņā
ar lustru, populārajā zaķu namiņā, stikla oranžerijā un citviet.
Šogad sāks veidot minimuzejs ar dažādām senlietām.

Taujāta, kā mājputni pārziemoja auksto ziemu, saimniece
atzīst, ka labi: “Lielie mīnusi putniem netraucēja – viņus sildīja
lampa, turklāt, tā kā putnu ir daudz, visiem kopā ir silti.
Baroju ar dažādiem gardumiem, lai jūtas paēduši un cits citu
neknābā. Zosu Jezups pārziemoja siltumnīcā, kur zeme
bagātīgi noklāta ar salmiem. Tuvojoties lavandu ziedēšanas
sezonai, Jezups gaida ciemiņus.” Runājot par zostēviņu,
saimniece atklāj, ka viņš labprāt vēro un komentē, kad viņa
ravē. Savukārt tas, ka saimniece uzvelk cimdsus un uzliek
saulesbrilles, zosu Jezupam nepatīk, un viņš to atklāti izrāda.

Šogad Signija piedalīsies Mājas kafejnīcu dienās, kas
Augšdaugavas novadā norisināsies 11. un 12. jūlijā. Apmek-
lētājiem piedāvās nobaudīt lasi ar salātiem un jaunajiem
kartupeļiem, vēzu zupu un saldaļā – “Pavlovas kūku”, ko
prasmīgi iemācījusies cept. “11. jūlija pēcpusdienā stundu pie
mums koncertēs Juris Ostrovskis. Ciemiņi ar segām vai
spilveniem (kā kuram ērtāk) ir laipni gaidīti. Iespējams,
“Lavandu fermā” varēs iemalkot kafiju un pacienāties ar kādu
kūciņu vai citu saldumu,” atklāj Signija.

Pašlaik, gatavojoties jaunajai sezonai, kas sāksies jūlijā,
saimniece aktīvi darbojas saimniecībā, ravē un uzkopj gan
dobs, gan laukus. Šopavasar ir iestādīts pamatīgs kartupeļu
lauks, par ko arī jārūpējas, lai būtu laba raža. Ieeja lavandu
laukā ir par ziedojumiem. Tā kā saimniece vēlas atbalstīt bērnus
ar īpašām vajadzībām un seniorus no pansionātiem, ieeja
viņiem ir bez maksas. Pagājušajā gadā, piemēram, ciemojās
daudz bērnu ar autismu jeb autiskā spektra traucējumiem.

Foto - no personīgā arhīva

Ar pašceptiem gardumiem. “Tāda ir tā dzīve – no kūku
cepšanas un meistarklases steigšos ravēt dārzu un darīt
citus lauku darbus. Iespējams, tā arī ir jādzīvo, ka
nepārtraukti kaut kas jādara. Nespēju iedomāties sevi
vienkārši sēžam dzīvoklī. Vecumdienās varēšu par sevi
domāt: “Traka bāba esmu bijusi – skrēju, vistas audzēju...”
Varētu mierīgāk dzīvot, bet es neprotu, man vajag izbaudīt
dzīvi visā tās krāšņumā,” atklāj Signija.

Foto - no personīgā arhīva

Pirmie minimuzeja eksponāti. Senlietas jau pamazām
rod savu vietu “Lavandu fermā”, atgādinot par mūsu
senčiem, viņu dzīvi un darbošanos.

“Gaidīts ir ikviens apmeklētājs. Kad ierodas daudz cilvēku,
rodas sajūta, ka mans darbs ir novērtēts, ka esmu vajadzīga.
Tas palīdz nenolaist rokas un turpināt iesākto. Gribas, lai
cilvēki seko līdzī mūsu aktivitātēm sociālajos tīklos, lai
fotografējas “Lavandu fermā” un ģūst patīkamas emocijas,”
teic enerģiskā un izdomas bagātā novadniece.

Foto - no personīgā arhīva

Vada meistarklases. Signija radoši darbojas visos
gadalaikos, ne tikai vasarā, sagaidot lavandu lauka
apmeklētājus. Daugavpilī viņa vada sveču, ziepju un ziedu
meistarklases. Jūnijā, gaidot vasaras saulgriežus,
piemēram, vadīja kazas piena ziepju un lauku ziedu
meistarklasi, kur ikviens interesents varēja izveidot ziepes
un puķu pušķi. Meistarklašu dalībniekus saimniece
pacienā ar pašas ceptiem pīrāgiem, lavandu tēju un medu.

Foto - no personīgā arhīva

Jezups un draugi. “Lavandu fermā” taps zosu Jezupa
fotoizstāde, kur būs skatāmas visos gadalaikos tapušās
bildes. Īpašu interesi, kā pieļauj saimniece, fotogrāfijas
raisīs cilvēkiem, kuri ikdienā neizmanto sociālos tīklus.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Zirgs – veselībai, skaistai stājai, spēcīgam mugurkaulam un dvēseles harmonijai. Nav noslēpums, ka dzīvnieka ritmiskās kustības un siltums palīdz pacientam uzlabot muskuļu tonusu, koordināciju un līdzsvaru. Skaidrosim, kā un vai palīdz zirgu reitterapija, kas ir ārstēšanas metode.

Zirgs vēsturiski latvietim ir bijis spēka simbols, kolēģis un uzticams draugs. 8 publikāciju “Nem, bāliņi, sirmu zirgu” saturs nebūs stāsts tikai par zirgiem. Tā ir ilgošanās pēc zirgu miera, prasmes, eksistences, tostarp gandrīz ar reliģiskām jūtām, kas latgaliešiem ir īpaši svarīgas. Ne vienmēr vajag vienkāršo sarežģīt, lai vietējā kopienā, vēstot par sen zināmām, bet, iespējams, piemirstām tēmām, stiprinātu valstisko apziņu, latvisko un latgalisko kultūrtelpu. Lūkosim, kā vēstures likločos esam turējuši godā savas tradīcijas, apliecinot, ka arī mūsdienās tās nav zemē metamas, apliecinot, ka zirgi, poniji, zirgspēki, pat šaha zirdziņi joprojām pārsteidz...

Intervija

Zirgi – dzīvesveids un mīlestība, kas nepāriet

Balvu novada Tilžas pagasta “Kapulejās” ir saimniecība – zirgu sēta “Sidraba pakavi”, kuras ikdienas ritmu jau daudzus gadus nosaka zirgu pakavu dipona, rūpes un cieša saikne starp cilvēku un dzīvnieku. LARISAS un ANDREJA KLITONČIKU kopīgi veidotajā zirgaudzētavā zirgi nav tikai saimniecības daļa – tie ir ģimenes dzīvesveids, aizraušanās un sirdslieta, kas vieno vairāk nekā jebkurš cits darbs. Astoņus gadus šeit skanēja bērnu smiekli, norisinājās reitterapijas nodarbības un tika piedzīvoti daudzi mazi, bet nozīmīgi veiksmes stāsti. Lai arī šī darbības lappuse ir aizvērtā, zirgi no saimnieku dzīves nav pazuduši. Gluži pretēji – tie joprojām ir ikdienas centrā, pieprasot darbu, pacietību un beznosacījuma atdevi. “Mīlestība pret zirgiem nav izmērāma ne nostrādātajās stundās, ne ieguldītajos līdzekļos. Tā ir sajūta, kas gadu gaitā kļuvusi par neatņemamu ģimenes identitātes daļu,” atzīst Larisa Klitončika.

Kā nonācāt līdz zirgkopībai? Jums tā ir profesija, vaļasprieks vai dzīvesveids?

– Gribētu teikt, ka tas ir dzīvesveids un neārstējama slimība, ar kuru saslimu jau bērnībā. Toreiz bieži braucu pie vecmammās ar vectēvu uz Goliševu Latvijas–Krievijas pierobežā, kur bija ferma un sirms ganu zirdziņš Čaika – daudz laika pavadīju viņas tuvumā, man ļoti patika. Kad viņa nomira, piedzīvoju histēriju. Vēl šodien atceros, kā braucām autobusā, un mamma izstāstīja, ka manas Čaikas vairs nav, viņa nomira... Tas bija ļoti liels trieciens. Vēlāk, kad jau kļuva vecāka, lai būtu tuvāk zirgiem, vasaras brīvlaikos uz zirga grābekļa piestrādāju Balvu gaļas kombinātā – tur bija savs stallis, zirgi, kuriem gatavoja sienu. Toreiz dzīvojām Balvos, turējām gotiņu un, būdami gaļas kombināta strādnieki, bieži nēmām zirdziņu, lai nopļautu sienu. Tāpēc var teikt, ka zirgi manā dzīvē bijuši, kopš sevi atceros.

Un kad pirmais zirgs parādījās Jūsu saimniecībā?

– Kad aizgāju strādāt uz Rugājiem. Uzzināju, ka tur ir zirgi, un viss sagriezās kājām gaisā – pametu universitāti, kur studēju grāmatvedību, un atgriezos dzimtajā pusē. Kādas finanses un tirdzniecība, ja ieraudzīju zirgus! Toreiz Rugājos bija izveidota zirgu ferma, kurā veiksmīgi darbojās sporta sekcija, un Vitālijs Kuļšs bija sovhoza “Rugāji” direktors. Tajā laikā strādāju gaļas kombināta kadru daļā un katru vakaru pēc darba braucu uz Rugājiem. Sovhoza direktors pamanīja manu uzcītību un mīlestību pret zirgiem, un drīz vien paācināja par fermas vadītāju Rugājos. Toreiz lielākas laimes nebija, un drīz vien no gaļas kombināta kadru daļas nonācu Rugājos. Bet pie pirmajiem zirgiem tikām pārmaiņu laikā, kad par pajām nopirkām visu fermu ar šķirnes zirgiem – negribējās, ka viņus sadala. No Rugājiem pie mums uz mājām Tilžā atnācām ar slaveno ērzeli Samtu un vēl vienu ērzeli. Tas bija 2002.gads. Kopš tā laika mums vienmēr bijuši zirgi.

Cik zirgiem esat saimnieki šobrīd?

– Tagad ir seši savi zirgi un viena ķēve, kas no Lielvārdes atvesta ciemos pie Sidraba. Divi no šiem zirgiem astoņus gadus gājuši reitterapijā. Bet viss sākās ar ērzeli Samtu, kuru Rugājos zināja katrs, jo viņš bija braucamā tipa ērzelis, kuru cilvēki bieži nēma strādāt. Otrais bija Traķeņu šķirnes ērzelis – mēs viņu Burtniekos samainījām pret ķēvi, mūsu Sidraba māti. Tad ganāmpulkam pievienojās ķēve Karmelīta, pēc tam arī Genoveva.

Bieži dzirdēts, ka katram zirgam ir savs raksturs. Var piekrist šim apgalvojumam?

– Pilnīgi noteikti tā ir – katram tiešām ir savs raksturs, bet ikvienu no viņiem mēs uztveram kā savu ģimenes locekli. Turklāt skatāmies, kāds katrs ir, un nemēģinām pārvērst par tādu, kādu gribam redzēt. Vienkārši jānāk sadarboties, piemēroties otram. Protams, tajā pašā laikā neļaujam taisīt arī pigorus, jo robežas ir jānosprauž. Bijām kādā seminārā, kur viens no pasaules vadošajiem treneriem teica, – zirgam vajag parādīt, ka viņš nav boss. Saimnieks ir boss! Bet bez visa tā ļoti svarīga ir arī savstarpējā enerģētika, jo, piemēram, pajūgu braukšanā zirgs vadāms ar grožiem, balss intonāciju un pātagu.

Foto - no personīgā arhīva

Mūža mīlestība. Larisa un Andrejs Klitončiki neslēpj, ka zirgi ir viņu mūža mīlestība – viņi dod pozitīvas emocijas, prieku, mieru, uzticēšanos un arī brīvības sajūtu, lēkšojot pa ziedošu pļavu.

Teicāt, ka divi no jūsu zirgiem astoņus gadus gāja reitterapijā. Kā sākās sadarbība ar reitterapeiti?

– Andreja meita Anna strādāja pie dakteres Baranovskas, un reiz kādā jubilejā satikāmies un sākām runāt par reitterapiju. Daktere bija ļoti ieinteresēta, sapratām, ka varam strādāt šajā virzienā. Uzmanīgām pazīstamo reitterapeiti Rēzeknē, jo bez speciālista šis pakalpojums nav iespējams, un viss notika. Astoņus gadus ar diviem sertificētiem zirgiem veiksmīgi sniedzām pakalpojumu, bet nu jau ceturta vasara, kopš reitterapiju nepiedāvājam.

Kura bija tā cilvēku kategorija, kas izmantoja šo pakalpojumu?

– Lielākoties reitterapijas nodarbības izmantoja bērni – viss notika, pateicoties portālam “ziedot.lv”, deinstitutionalizācijas un pašvaldības projektiem. Cilvēki bērnu veda arī privāti – brauca no Madonas, Gulbenes un Lubānas novadiem. Sapratām, ka reitterapija ļoti nepieciešama, turklāt bija apbrīnojami, kādus rezultātus un uzlabojumus redzējām. No malas varbūt šķiet, ka tas viss notiek ļoti viegli – zirgs iet pastaigu režīmā, bet patiesībā mums ar Andreju bija lielākais slogs. Visu laiku vajadzēja kontrolēt zirgu, lai viņam pareiza gaita, skatīties, vai viņš ir mierīgs. Sākumā bija neliels satraukums arī par to, kā zirgi uzvedīsies, jo viņiem tā bija jauna pieredze. Bija arī bērni, kuri paši nevarēja sēdēt uz zirga, tādēļ viņus bija jāpieskata un jākontrolē. Paldies Dievam, mūsu reitterapeite Aļona bija tieviņa, smalka un viegla, bet citreiz viņai priekšā sēdēja divreiz smagāks bērns, kurš ik pa laikam izpauža visas savas emocijas un šad tad no sajūsmas mēdza arī iesist ar rokām – bija jākontrolē process.

Šķiet, kas tad reitterapijā sarežģīts – zirgs iet uz priekšu, un viss...

– Patiesībā tā iedarbība ir daudz dziļāka un nopietnāka. Zirgam ir trīs dimensiju kustība, un, sežot uz zirga, darbojas muskuļi, kas atbildīgi par staigāšanu. Ieslēdzas reflektorika, impulsi iet no iegurni uz smadzenēm.

Kādām saslimšanām reitterapija vispiemērotākā?

– Dauna sindromam, cerebrālajai triekai, jo labi noņem muskuļu spazmas, autismam, vestibulārā aparāta saslimšanām, arī atpalcībai attīstībā. Patiesībā daudzām kaitēm reitterapija

nāk par labu, ko apliecina arī ļoti labie rezultāti. Bija gadījums, kad viena mamma atveda savu trīsgadīgo bērniņu, kurš tobrīd bija gulošs. Puikam bija cerebrālā trieka un vēl klāt buķete citu slimību. Pēc pirmajām nodarbībām šķita, ka uzreiz rezultāta nav, bet pēc ceturtais reizes mamma atbrauca, izkāpa no mašīnas, smaids līdz ausīm. Sev priekšā aiz rokām viņa turēja dēlu! Puika, protams, nevarēja paiet un likt soļus, bet stāvēja kājās, kaut gan līdz tam gulēja un pat nesēdēja. Pēc tam viņi līdz pat pēdējai reizei uz nodarbībām brauca regulāri. Mums prātā palicis mammas teiktais, – nekad nebiju iedomājusies, ka zirgs manu bērnu pacels uz kājām. Vēl atmiņā palicis viens puisītis – dzirdes invalīds, kuram bija problēmas ar vestibulāro aparātu. Vecāki žēlojās, ka nevar viņu iemācīt braukt ar velosipēdu. Pēc divām vai trim nodarbībām puika, atkal ieraugot mūs, jau pa gabalu sauca, – urrā, mēs jau braucām! Bet pats galvenais, ka uzlabojumi bija acīmredzami. Viena bērnudārza vecuma meitenīte ilgi nerunāja, sāka braukt uz reitterapiju, un jau pēc laiciņa spruka valā tādi runas plūdi! Efekts apbrīnojams. Šie uzlabojumi un gandarījums, ko redzējām, ir lielāka un labāka balva. Asaras bija acīs ne vien vecākiem, bet arī mums.

Astoņu gadu laikā droši vien paspējāt gan ar bērniem sadraudzēties, gan viņu vārdus iegaumēt...

– Protams. Mums visi brauca pēc grafika – katram bija paredzēts seanss 20 minūšu garumā. Balvu Teritoriālā invalīdu biedrība finansēja un sadabūja materiālu rampai, kuru paši saviem spēkiem sataisījām un uzstādījām, lai pa to var uzbraukt arī ar ratinkrēslu. Līdz ar to bija iespēja palīdzēt uzsēdināt cilvēku zirga mugurā no divām pusēm. Ar pacientiem, kuri nevarēja paši sēdēt un sevi kontrolēt, zirga mugurā sēdēja reitterapeite. Bija gadījumi, kad bērni no prieka un emocijām, ieraugot zirgu, sīta ar rokām pa gaisu, piedzīvojām arī brīžus, kad terapijas laikā bērns zirga mugurā aizmiga. Pēc astoņu gadu pieredzes varam apliecināt, ka reitterapija tiešām strādā. Ne velti pastāv uzskats, ka rehabilitācijā visefektīvākie ir zirgi un delfīni, jo viņi ietekmē cilvēku gan fiziski, gan emocionāli.

Jebkurš zirgs var strādāt reitterapijā?

– Noteikti jāsap, ka nē. Zirgam jābūt sertificētam, turklāt viņam jābūt pareizai, atbilstoši gaitai un stiprai nervu sistēmai. Piemēram, šāda pakalpojuma sniegšanai neder poniji, jo viņiem

ir zirgs

“Mediju atbalsta
fonda ieguldījums no
Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem”

MAF

Mediju atbalsta fonds

iss solis. Reitterapijā zirgs var piedalīties no noteikta vecuma, tādēļ mums šim prasībām atbilda trīs zirgi – Karmelita, Genoveva un Sidrabs. Tiesa gan, parasti reitterapijā ērzelji neiet (pie tam vēl vaislas), bet Sidrabs tik mierīgs un stabils, ka reitterapeite viņu atzina par labu esam, un tieši problemātiskākos bērnus un pieaugušos vizināja ar viņu. Zirgu meitenes, kā jau meitenes, ir cimperligākas.

Spriežot pēc tā, cik ļoti reitterapijas nodarbības bija pieprasītas, laikum jāsecina, ar katru gadu īpašo bērniņu kļūst arvien vairāk...

– Diemžēl tas ir fakts. Es ļoti gribēju, lai reitterapiju pārņem Vita Zuša no zemnieku saimniecības “Mežaines” Rugājos, jo viņiem ir liels šķūnis, kur varētu sataisīt manēžu un sniegt pakalpojumu visu gadu. Mums diemžēl tas bija sezonāls pakalpojums. Bet, lai šādu pakalpojumu sniegtu, reitterapeitam obligāti jābūt ar medicīnisko izglītību. Šobrīd Latvijā tādu speciālistu mums ir ļoti maz. Vitai ir medicīniskā izglītība – izejot kursus, viņa varētu sniegt pakalpojumu. Bet reitterapeitam nepietiek tikai ar atbilstošu izglītību vien – vajag mācēt jāt, un visas trīs gaitas, beigās vēl jākārtos eksāmens. Kursi maksā lielu naudu, turklāt nav pārliecības, ka šādi kursi vispār būs. Manēžai arī nepieciešami diezgan lieli ieguldījumi – lai ko tādu uzņemtos, cilvēkam vajadzīgs pašvaldības vai privātpersonu atbalsts. Tajā pat laikā esmu pārliecināta, ka reitterapijai Balvu novadā būtu ļoti liela piekrišana, jo pēc tam, kad beidzām sniegt pakalpojumu, daudzi cilvēki zvanija un jautāja, vai tiešām vairs nav tādas iespējas.

Kā notiek tipiska reitterapijas nodarbība?

– Reitterapija sākas ar to, ka pacients atbrauc ar savu medicīnisko dokumentāciju un diagnozēm, reitterapeite izvērtē, vai viņam šāds pakalpojums atļauts, lai nenodarītu vairāk ļaunuma nekā labuma. Tas svarīgi, jo ne ar visām saslimšanām drīkst sēsties zirga mugurā – ir kaites, ar kurām kategoriski to nedrīkst darīt. Piemēram, onkoloģija, jo zirga mugurā uzlabojas asinsrite, un tas var nākt par sliktu, noteiktas pakāpes skolioze, sirds slimības un citas. Mūsu pieredzē bija divi gadījumi, kad slimības dēļ reitterapeite cilvēkiem atteica. Taču tiem, kam tas atļauts un pat vajadzīgs, nodarbība sākās ar to, ka pacients uzsēdās uz zirga, un mēs sākām soļot pa apli – piecas minūtes uz vienu pusi, tad mainījām virzienu uz otru pusi. Tad atkal mainījām virzienu. Svarīgi skatīties, lai zirgs soļo mierīgi, lidzenā gaitā, un tā visu nodarbību – 20 minūtes. Reitterapeits to visu skatās, pasaka kādas piezīmes, palabo. Pārsvārā vēro no malas, bet, ja pacients pats nevar nosēdēt, arī kāpj zirga mugurā. Kopumā vadīt reitterapiju ir ļoti grūts darbs – primārais ir kontrolēt zirgu, bet tai pat laikā jāskatās, kā bērns sēž zirga mugurā. Vienu gadu bija tā, ka katrs savā laikā brauca aptuveni 15 klienti dienā. Un, kad pa apli nosoļojām tos 15 kilometrus 2,5 stundu garumā, teikšu godīgi, – bija ko just. Turklāt arī zirgiem vajag atpūtu, jo šo darbu nevar darīt vairāk kā divas stundas pēc kārtas. Viņiem ātri apnīk, sāk palikt nemierīgāki. Jātaisa pārtraukums, jāatpūtinā un tikai tad var atsākt terapiju. Parasti centāties nodarbības plānot pavasarī un rudenī, kad nebija dunduru, jo arī tie būtiski traucēja zirgiem strādāt.

Kas jāzina, pirmo reizi nākot uz reitterapiju?

– Jāsaprot, ka tas nav process, kas nesis rezultātu jau pēc vienas

nodarbības. Reitterapijai, tāpat kā, piemēram, masāžām, vajadzīgs noteikts nodarbību skaits – minimums desmit. Bija mums arī cilvēki, kuri brauca pat pa 20 reizēm un vairāk.

Kāda ir Jūsu ikdienas rutīna? Cik daudz laika prasa zirgu apkopšana?

– Šobrīd pakalpojumus sniedzam mazāk, daudzus gribētājus izbraukt ar zirdziņu sūtām pie konkurentiem (*red. – smejas*), bet, neskatoties uz to, darba, protams, pietiek. Vasarā trīs zirgi 24 stundas diennakti pavadā ārā, bet trīs zirgi naktīs stāv stallī. No šiem trijiem viens ir rikšotājs, kas piedalās sacensībās. Tādēļ, ja viņu trenējam, jādod iespēja arī atpūsties. Visiem zālējādiem nakts ir uztraukuma periods, tādēļ, lai dzīvnieki atpūstos, laižam viņus stallī. Ceļamies pēc pulksten 6 no rīta, tad Andrejs zirgus izlaiž ārā ganībās, kur viņi paēd, bet vakarā trīs zirgus vedam atpakaļ uz stalli. Vasarā mums pašiem zirgus sanāk pabarot tikai reizi – dodam auzas, spēkbarību, rikšotājiem – speciālo barību, arī mikroelementus un sienu. Vienmēr, protams, jābūt pieejamam arī ūdenim. Savukārt ziemā viss tāpat kā cilvēkiem – brokastis, pusdienas un vakariņas. Aukstajā laikā, pirms doties pastaigā, piemēram, mūsu senioru Sidrabu, kuram jau 21 gads, apģērbjam. Viņam nopirkta kvalitatīva, silta, vēja un ūdens necaurlaidīga sega.

Labs saimnieks pēc labi padarīta darba miluli vienmēr apbalvo. Kas zirgam ir lielākais gardums?

– Burkāni un āboli, kas jo īpaši liels gardums zirgiem ir ziemā. Parasti, kad kāds pie mums brauc pavizināties, sakām, ka var paņemt līdzī burkānu vai sabriedušu maizīti. Un, kad atved 10kg burkānu maisu, tad ir svētki. To vien dzirdam, kā *hrum, hrum, hrum* – zirgi ēd gardu muti. Vēl var pacienāt arī ar kādu cukurgraudiņu, bet ar to aizrauties nevar.

Lai saimniekam ar dzīvnieku būtu laba sadarbība, vajadzīga uzticība. Kā to panākat?

– Kad strādāju Rugājos, daži zirgi bija problemātiski – bailīgi, ar niķiem. Mums ir Latvijas šķirnes braucamā tipa zirgi, kas veidoti kā līdzsvaroti, cilvēkam uzticīgi un universāli zirgi. Mums visi, izņemot vienu, ir ģenētiski. Sidrabs ir viens no populārākajiem braucamajiem ērzeljiem Latvijā pēc pēcnācēju skaita. Savukārt Latvijā kopumā ir vairāk nekā 20 ģenētiskie ērzelji. Sidrabs ir to skaitā, kuram ir daudz bērnu, no kuriem vairums dzīvo Skandināvijā, Igaunijā, Lietuvā un arī Krievijā. Viņam ir aptuveni 60 pēcnācēji, un braucamā tipa ērzelim tas ir ļoti daudz. Bet viņš joprojām vēl cenšas (*red. – smejas*). Šogad pie Sidraba pieteicās piecas dāmas, un sestā ir savējā. Lai notiktu paaudžu maiņa, tuvākajā laikā ceram sertificēt Sidraba dēlu Sargu.

Jūsu zirgiem skaisti, latviski vārdi...

– Jā, visiem cenšamies dot latviskus, bet jau sāk aprūkties, jo pirmajam burtam vārdā jābūt tēva vārdam, bet pa vidu – mātes vārda pirmajam burtam. Mums ir Sidrabs un Genoveva,

Saimnieku lepnums. Larisa un Andrejs Klitončiki pamatoti lepojas ar faktu, ka viņu saimniecībā audzēts zirgs Indeks, kurš savulaik pārdots uz Igauniju un kopā ar Igaunijas braucēju Urmasu Saksu savulaik piedalījies Pasaules čempionātā pajūgu braukšanā Gēteborgā.

tad nu jāizdomā kombinācijas ar burtiem ‘S’ un ‘G’. Mums ir Sidraba Sakta, Sidraba Kamene, Singa Sigma, Sidraba Grants un vēl daudz dažādu vārdu. Pagājušonedēļ piedzima kārtējais kumeliņš – ķēvīte. Tagad jādodomā vārds, ko parasti abi ar Andreju darām kopā, koleģiāli. Visticamāk, viņa būs Sangrija. Vienu vārdu ķēvītei, kura jau dzīvo Ventpilī, iedeva bērnudārza grupiņa no Balviem. Nosauca par Singu Sigmu. Ir, protams, pieejams arī zirgu vārdu kalendārs, bet tur ļoti daudz ārzemniecisku vārdu, kādus mēs ne īpaši gribam likt.

Zirgs jūt cilvēka garastāvokli?

– Ļoti labi jūt. Ja cilvēks dusmojas, arī zirgs paliek nemierīgs. Kad man smagums uz sirds un gribas paraudāt, vienmēr aizeju pie zirdziņa, un viņš man piespiežas. Var izkratīt sirdi un zināt, ka nevienam neizstāstīs. Zirgi arī ļoti labi jūt, ka no viņiem baidās, un bieži vien to izmanto. Kad saimnieks iegādājas jaunu zirgu, zirgs uzreiz mēģina iztaustīt robežas un saprast, ko var atļauties un ko – nē. Viņš testē – mēģina izrauties, aizskriet vai iekost, bet tas ir tas brīdis, kad saimniekam uzreiz jāparāda, – es te esmu boss un noteicējs. Zirgam jāsaprot, ka barības ķēdē viņš ir aiz cilvēka.

2023. un 2025.gadā Balvos noorganizējat skaistu un plaši apmeklētu zirgu parādi. Kādi šobrīd Latvijā notiek procesi saistībā ar zirgkopību?

– Jā, zirgu parāde 2023. un 2025. gadā tiešām bija liels un skaists notikums. Pirmajā gadā piedalījās vienjūgi, divjūgi un jātnieki, nākamajā gadā bez tiem bija arī četrjūgs un daudz jātnieku skaistos tērpos. Kādas ir šī brīža tendences? Tie, kuri ar zirgiem nodarbojas, to darīs tik ilgi, kamēr viņi būs. Tiem, kuri dzīvo pie Rīgas, varbūt tas ir nedaudz vieglāk, jo tajā pusē naudu pelna, turot svešus zirgus savos stalljos, un piedāvā arī savus zirgus treniņiem. Pie mums viss balstās uz entuziasmu, tiesa gan, ir pieejamas arī valsts un Eiropas subsīdijas. Šogad pirmo gadu pielika mazliet lielāku atbalsta summu no Eiropas. Mēs savā saimniecībā zirdziņus turēsim, kamēr vien viņi būs un pietiks spēka. Tagad pārdošanā ir trīs no sešiem mūsu zirgiem. Tiesa gan, pirms pārdot, skatāmies, lai zirgi nonāk labās rokās. Jo īpaši svarīgi mums tas pēc viena ļoti sāpīga gadījuma un sliktas pieredzes. Pārdevām zirdziņu, un tad uzzinājām, ka tas nonācis sliktās rokās. Darījām visu, lai situāciju labotu, un tas izdevās. Zirgi mums ir kā savi ģimenes locekļi, tādēļ nav mazsvarīgi, kādās rokās viņi nonāk.

Padoms

Pat nelieli soļi var kļūt par lieliem sasniegumiem

Balvu novada invalīdu biedrības bērni ar reitterapiju aktīvi sāka nodarboties laikā, kad mūspusē realizēja lielo deinstitucionalizācijas projektu. Tā ietvaros reitterapiju kā rehabilitācijas pasākumu tuvāk mājām nozīmēja ļoti daudziem bērniņiem, un tas bija laiks, kad iepazīnāmies ar zirgaudzētāju Larisu Klitončiku no Tilžas. Sākumā pie viņas braucām privāti, bet, sākoties projektam, īpašajiem bērniem šo pakalpojumu apmaksāja no Eiropas fondu līdzekļiem. Protams, iespēju apmeklēt reitterapiju ar prieku izmantoja visi. Raimonds uz zirga vienmēr brauca kaut ko dungodams, savukārt Laumiņa, pateicoties nodarbībām, sāka staigāt. Tieši tādēļ šķita ļoti svētīgi, ka bija iespēja iziet šo terapiju.

Daudzi īpašie bērni nerunā, taču jūt dzīvnieka siltumu un pasauli uztver savādāk – tā tikai šķiet, ka viņi neredz, nedzird un nesaprot. Katra tikšanās reize ar zirdziņu viņiem bija svētki un piepildīta diena, pēc kuras bērni bija gatavi gaidīt vēl nedēļu, lai izbaudītu to atkal. Savukārt Larisa ir drosmīga un varonīga sieviete, kura izgāja cauri milzīgajam birokrātijas slogam, lai šo iespēju mums nodrošinātu. Bieži vien pie zirdziņiem atbraucām vairākas ģimenes reizē un, lai būtu lietderīgi pavadīts laiks, sākām mācīties – nodarbojāmies ar floristiku. Mūsu pirmās invalīdu biedrības

darinātās siena zirgu skulptūras tapa tieši tur – Larisas un Andreja Klitončiku mājas pagalmā.

Cilvēkiem, kuri vēl tikai domā par to, vai vērts apmeklēt reitterapiju, iesaku izmantot šo iespēju nedomājot. It īpaši svētīgi tas ir bērniem un cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. Arī Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības pieaugušie izmantoja katru iespēju doties līdzī bērniem un patbūt zirgu tuvumā, jo arī tā ir sava veida terapija. Kamēr vieniem – reitterapija, pārējiem – cita veida terapija. Daudziem ciemošanās Klitončiku ģimenes mājās uzvēdīja daudz atmiņu par laukiem, siena vākšanas laiku, vecāku vai vecvecāku saimniecībām, kurās kādreiz bija zirgi, govīs, aitas un vistas. Būšana pie dabas cilvēku harmonizē un palīdz atgūt iekšējo mieru. Bet, ja mums ir iekšējais miers, tad arī kaites atkāpjas. Reitterapijas nodarbībās daudziem bērniem bija vajadzīga speciālista palīdzība un atbalsts, bet bija arī tādi, kuri ar laiku iemācījās jāt paši. Vajadzēja redzēt viņu sajūsmu un emocijas! Tas tik ļoti iedvesmoja un deva pozitīvas emocijas gan bērniem, gan mums, vecākiem. Ja man jautātu, kādēļ vērts izmēģināt reitterapiju, es teiktu, ka tā var sniegt būtisku atbalstu bērniem un pieaugušajiem ar funkcionāliem traucējumiem,

uzlabojot gan fizisko, gan emocionālo pašsajūtu. Jā, rezultāts nebūs tūlītējs, taču regulāras nodarbības var dot ievērojamu progresu kustību attīstībā un pašsajūtā. Turklāt lauku vide, svaigs gaiss un dzīvnieku klātbūtne palīdz mazināt ikdienas spriedzi, atgūt iekšējo mieru un uz brīdi aizmirst par grūtībām. Reitterapijas nodarbības bieži vien kļūst arī par satikšanās vietu ģimenēm, kurās iespējams dalīties pieredzē, gūt atbalstu un veidot jaunas draudzības. Reitterapija nav tikai rehabilitācijas metode – tā ir iespēja bērniem un viņu ģimenēm piedzīvot prieku, gūt jaunas emocijas un noticēt tam, ka pat nelieli soļi var kļūt par lieliem sasniegumiem.

MARIJA DUĻBINSKA, Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības priekšsēdētāja

* Par publikāciju “Ļem, bāliņi, sirmu zirgu” saturu atbild SIA “Balvu Vaduguns”.

Peoniju ziedēšanas laiks

Krāsas, smaržas un daudzveidība puķu dārzā

Joprojām zied krāšņās peonijas – vienas no populārākajām daudzgadīgajām puķēm dārzos. Dabas skaistuma cienītājus tās priecē ar lieliem, bieži vien arī smaržīgiem ziediem. Par košo ziedu pasaku savā dārzā sirds priecājas arī mūspuses peoniju audzētājiem, tostarp flokšu un peoniju selekcionārei TATJANAI KOČĀNEI no Rugājiem.

“Mans peoniju dārzs jau zied no 16.maija. Pirmās ziedēja dažādas sugu peonijas. Maija beigās sāka ziedēt agrās šķirnes. Šogad īpaši krāšņi bija saziņējis “Blonde Vision” krūms. Pēdējā skolas dienā varēju saplūkt lielu pušķi, ar ko dēls iepriecināja savus skolotājus. Jūnijs ar katru dienu dārzā atraisa aizvien vairāk krāsu un smaržu. Man patik izsmaržot katru šķirni. Tās, kuru smarža man īpaši patīk, tiek apciemotas daudz biežāk,” stāsta Tatjana. Īpašu uzmanību viņa velta savām peoniju sēklaudžu dobēm. Tur dzimst daudz prieka un cerību. Arī šogad ir uzdziedējuši ļoti skaisti un atšķirīgi eksemplāri. Atlasītos selekcionāre audzēs, novēros, izvērtēs, noteikti kāds tiks pie sava vārda, bet no tiem, kuri neizturēs viņas kritērijus, šķirsies viegli, lai dotu vietu jaunajiem sēklaudžu mazuliņiem. Puķu audzētāja rūpīgi joprojām vēro savas šķirņu peonijas, kuras jau tiek pavairotas un *laistas tautās*. Protams, arī kopj un ravē, turklāt, runājot par ravēšanu, atklāj, ka tas ir pašsaprotams rituāls – apmēram tāpat kā cilvēkam mazgāties. Pirms Jāņiem Tatjanas dārzā sāka ziedēt visvairāk pārstāvētās vidēja ziedlaika šķirnes: “Manā dārzā ir vairāk nekā 200 šķirņu peoniju un daudz sēklaudžu. Tos gan

Ar peoniju ‘Triphena parkin’. Tatjanas puķu dārzu ikviens interesents var apmeklēt, iepriekš sazinoties ar saimnieci. Lielāka interese no apmeklētājiem bieži vien ir par agrajām šķirnēm, jo tās dārzos sastopamas retāk. Peoniju izstādi, kā atklāj selekcionāre, šogad rīkot neplāno, jo krāj spēkus kārtējai četru dienu flokšu izstādei Latvijas Nacionālajā dabas muzejā.

Foto - no personīgā arhīva

neskaitu, jo skaits nepārtraukti mainās manas izbrāķēšanas rezultātā. Pašreiz cenšos izbaudīt šo brīnišķo peoniju ziedēšanas laiku, jo nupat jau pamanīju pirmo steidzīgo floksi pumpuros!”

Peonijas ziedēs vismaz līdz jūlijam. Attēlā aplūkojams viens no selekcionāres perspektīviem sēklaudžiem.

Foto - no personīgā arhīva

Saruna ar novadnieci

Sirsnīga tikšanās vietā, kur aizvadīta bērnība

“Bērzpils pagasta Beļauskos dzīvo manas mammas māsa, kura uzsēmas rīkot ģimenes saietus. Šogad šajā pasākumā tikāmies ar radiem kuplā pulkā jau otro reizi. Pagājušajā gadā mani bērni Latgalē ciemojās pirmo reizi. Bija prieks par satikšanos, sarunām un nokļūšanu bērnības zemē. Jau vienojāmies, ka tiksimies arī nākamgad,” teic SINTIJA VILKASTE no Limbažu novada.

Dzimtā puse Jums ir Balvi?

– Jā, esmu dzimusi un augusi Balvos. Lai gan jau četrpadsmit gadus nedzīvoju šeit, joprojām dzimtā puse silda sirdi ar siltām atmiņām. Sen nebiju apmeklējusi Balvus, taču pēdējos divus gadus jūnija pirmajā nedēļā tā ir mūsu ģimenes pieturvieta, jo kopā ar bērniem apmeklējam ģimenes saietu pasākumu. Saiets notiek Bērzpilī, kas arī ir viena no bērnības mīļajām vietām, jo šeit dzīvoja māsīca un brālēns, pie kuriem bieži pavadīju vasaras. Tagad ir iespēja šīs vietas parādīt saviem trīs bērniem. Šogad izdevās arī nedaudz pastaigāties pa Balviem, apskatīt, kā pilsēta mainījusies. Balvi ir ļoti sakopta un skaista vieta.

Kādas ir spilgtākās bērnības atmiņas?

– Labākās atmiņas no bērnības noteikti ir pagalmā pavadītais laiks ar draugiem. Vienu brīdi ar mammu dzīvojām mājas pirmajā stāvā, mums bija magnetafons ar kasetēm, bieži vien ieslēdzu mūziku un liku uz palodzes, lai pārējie pagalma bērni klausās. Dzīve vēlāk iegroziņās tā, ka ar pusbrāli sākām dzīvot pie viņa vecmammās. Atmiņā saglabājušies siltie vakari ar kopīgiem tējas dzeršanas brīžiem un kāda ģimenes šova skatīšanās katru svētdienu.

Kādi atmiņu mirkli palikuši prātā no skolas gadiem?

– Pirmās sešas klases pabeidzu Balvu pamatskolā, kas tajā laikā atradās vēsturiskajā Balvu muižā. Tālāk mans ceļš veda uz Tilžas internātpamatskolu – vietu, kas joprojām palikusi spilgtā atmiņā. Ja sākumā bija bail no apkārtnes vides, jo atrados prom no mājām, tad ar laiku šo vietu iemīlēju un dažreiz pat brīvdienās negribējās braukt mājās. Tajā laikā ļoti padevās rakstīt domrakstus un esejas. Atceros, ka piedalījos kādā konkursā un biju viena no labākajām Latvijā, balvā saņēmu braucienu uz nometni, kur dzīvojām vairākas dienas. Joprojām ar sirds siltumu atceros tā brīža latviešu valodas skolotāju Ainu Zelču, bez viņas iedrošinājuma tas noteikti nebūtu izdevies.

Kā nokļuvāt Limbažu pusē un atradāt darbu?

– Iepazīnos ar dzīvesbiedru un pārcēlos dzīvot uz Valmieru, kur kādu brīdi strādāju par bērnu auklīti. Kad pašai jau pietiekās bērniņš, pārcēlāties tuvāk viņa vecākiem, kuri dzīvo Limbažu novada Vidrižos. Nejauši vietējā avīzē pamanīju sludinājumu, ka skolā meklē tehnisko darbinieku, kurš uz-

Ģimene. Pēdējos divus gadus jūnija sākumā novadnieces ģimene (no kreisās – Sintija Vilkaite, Patricija, Marsels, Sandris un Amēlija Ezergaili) ciemojas Bērzpilī, kur viņas tante uzsēmas rīkot ģimenes saietus. “Sen nebijām tikušies, turklāt tā bija iespēja parādīt bērniem, kur viņu mamma pavadīja bērnību. Neizpalika arī kopīgs foto,” atklāj Sintija.

Foto - no personīgā arhīva

koptu mazās skolas (1.-3.klašu) telpas. Ilgi nedomājot, piekritu, jo kopā ar bērniem bija iespēja doties uz bērnudārzu un mājām. Tā jau sešus gadus strādāju Vidrižu pamatskolā, vasaras mēnešos un kāda bērnudārza darbinieka slimošanas laikā piestrādāju arī par auklīti.

Kā jūtaties pašreizējā dzīvesvietā?

– Ar esošo dzīvesvietu esmu apmierināta, dzīvojam dzīvoklī, ko ieguvām no pašvaldības. Vieta ir klusa, jo maz kaimiņu. Netālu darbojas bērnu ģimenes ārsta prakse, trīs minūšu braucienā atrodas arī skola. Dažkārt domāju, vai gribētu pārvākties, piemēram, uz pilsētu. Noteikti nē, kaut kā īsti neuzrunā tā burzma.

Kādi Jums ir vaļasprieki vai aizraušanās?

– Kā viens no vaļaspriekiem ir fotografēšana. Kādreiz fotoģrafēju biežāk, bet pašlaik tikai ik pa laikam paņemu rokās fotokameru un notveru kādu skaistu mirkli. Man patīk arī dzeja. Kā pēdējo atklāju jaunu dzejnieci un dziņu personību Mieru Kūpu. Viņas dzejas grāmata jau dzīvo manā plauktā. Vēl mani aizrauj mūzika. Mājās bērni jau ievērojuši – ja mamma klausās mūziku, tātad kaut ko darīs, jo kārtot māju vai, piemēram, gatavot maltīti mūzikas ritmā ir patīkamāk. Kopā ar mani arī vecākā meita fano par latviešu grupu “Sudden

Lights”, vairāku dziesmu vārdus zinām no galvas. Esam apmeklējušas divus šīs grupas koncertus, pēdējais notika Liepājā, kur iepriekš nebiju bijusi. Uz Liepāju devāmies ar autobusu, rezervējām naktsmājas un izbaudījām vējaino pilsētu.

Kā vēl kopā ar bērniem atpūstaties?

– Brīvdienās mēģinām kaut ko ielānot, izbraukt ārpus mājām. Visbiežāk sanāk apmeklēt Rīgu, kur aizejam uz kino vai kādu citu pasākumu, nesen bijām slidot. Negribas vienkārši sēdēt mājās, jo vēlamies, lai bērni vairāk iepazīst Latviju. Bērniem patīk atpūta pie jūras un ciemoties pie omes, kur peldas un labprāt palīdz dārza darbos.

Kā ir audzināt trīs bērnus?

– Bērnus audzināt nav viegli, jo līdz ar viņiem sanāk audzināt arī sevi, mainīt kādus uzskatus un lauzt stereotipus. Ja kāds pirms 15 gadiem teiktu, ka man būs trīs bērni, es smietos, jo neticētu. Šobrīd tā ir dzīves realitāte. Katram bērnam raksturs ir citādāks, ar katru jāatrod, tā teikt, kopīga valoda. Dažkārt gadās lūzuma brīži, kad mēdzu nolist kaut kur un paraudāt, bet, kad esmu izlādējusi savas emocijas, atkal varu būt laba un smaidīga mamma. Citreiz bērniem saku: “Jūs esat mans haoss, es – jūsu miers.” Ģimene ir vieta, kur līdz ar rūpēm un darbiem gūstu iekšēju mieru.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Lappusē “Jūs jautājat, mēs atbildam” ikviens var rast atbildi uz sev interesējošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv, zvaniet 29360850, 645 22126. Mēs centisimies noskaidrot!

Kā rūpēties par tomātiem vasarā?

“Tomāti veiksmīgi aug un pieņemas spēkā. Ko vajadzētu darīt tuvākajās nedēļās, lai izaugtu laba raža. Vai, piemēram, jāmēslo augi?” interesējās laikraksta lasītāja.

Tomātu kopšana, kā atklāj dārzkopji, ir izšķiroša ražas veidošanai: galvenie darbi ietver regulāru laistīšanu (īpaši karstās dienās), mēslošanu ar slāpekli, fosforu un kalciju sakņu un lapotnes attīstībai, tomātu piesiešanu pie balstiem un pazarišu izlaušanu.

Tomātu audzētāja SOLVITA FOGLE no Vectilžas pagasta dalās savā pieredzē, atklājot, ka augi jau intensīvi zied un briedina augļus: “Lai tomāti apputeksnētos un putekšņi lidotu, agri no rīta staigāju pa siltumnīcu, uzsitot vieglītiņām ar tievu kociņu. Laistu augus vismaz trīs reizes nedēļā ar siltu dīķa ūdeni. Vienu reizi nedēļā ūdenim pievienoju zāļu vircu. Tagad, kad tuvojas karstums, noēnoju siltumnīcu ar agrotīklu. Tomātiem patik vēdināšana. Protams, tiem regulāri jālauz pazares, tad jaunā raža būs garda.”

- Vēl daži padomi augu kopšanā:
- Tomātiem nepatīk sekla laistīšana. Lejiet reti, bet kārtīgi – tieši pie saknēm, neaiztiekot lapas! Lapu mitrināšana ir atvērts ielūgums sēņu slimībām.
 - Neatstājiet pazares bez uzraudzības! Regulāri izlauziet sānvasas (padusītes), lai augs visu enerģiju neatdotu lapu džungļiem, bet gan lielo augļu briedināšanai.
 - Tomātiem vajag papildu enerģiju ziedēšanai un aizmetņiem. Kalcijs un specializētie mēslojumi darīs brīnumus, lai novērstu galotņu puvi. Mēslot vajag vakarā vai agri no rīta, ne karstumā. Labāk mazāk mēslot nekā par daudz – pārmēslošana var iznīcināt augus.
 - Ja tomātus audzējat siltumnīcā, negaidiet, kad siltumnīcu pārņems kaitēkļu ballīte – tad jau ir par vēlu! Tiklērces un citi kaitēkļi sākumā nemanāmi dzīvo lapu apakšpusē, sūcot no tām dzīvību. Padariet par iknedēļas rituālu lapu “vēderu” apskati. Ja pamanāt sīkus, dzeltenus punktiņus vai aizdomīgu blāvumu – rīkojieties uzreiz!

Kad kūku namiņā varēs sākt baudīt kūkas?

“Pirms kāda laika laikrakstā “Vaduguns” lasīju, ka Balvu pilsētas skvērā uzstādīts kūku namiņš, par kura vizuālo izskatu toreiz sabiedrības domas dalījās. Nesen gāju garām un pamanīju, ka pie namiņa notiek rosība – salikti skaisti puķu podi, parādījusies izkārtne. Varbūt tuvākajā laikā varam gaidīt atvēršanas svētkus?” jautāja novada iedzīvotāja.

Zīmola “KEFI” īpašniece SINTIJA SALMANE atklāja, ka patiešām pēdējā laikā saņēmusi daudz jautājumu par to, kad kūku namiņš beidzot vērs vaļā durvis. “Tas ir liels apliecinājums, ka mūs gaida ne tikai mūsu pastāvīgie klienti, bet arī cilvēki, kuri par kūku namiņu uzzinājuši pavisam nesen. Sirsnīgs paldies ikvienam par pacietību, atbalstu un visiem labajiem vārdiem, ko esam saņēmuši gatavošanās laikā. Tie mūs ir iedrošinājuši un devuši papildu motivāciju izdarīt visu pēc iespējas labāk. Ar lielu prieku varam paziņot, ka kūku namiņš durvis vērs jau 3. jūlijā. Ikviens būs mīļi gaidīts ciemos gan uz tasi aromātiskas kafijas, gan pēc gardām kūciņām, smalkmaizītēm, saldējuma un citiem našķiem. Savukārt turpmākajos mēnešos pakāpeniski papildināsim un paplašināsim mūsu piedāvājumu, lai ikviens atrastu sev ko īpašu. Uz drīzu tikšanos!”

Kādā vietā būtu labāk stādīt peonijas?

“Sociālo tīklu ierakstos daudzi puķu audzētāji dalījās ar savu peoniju dārzu fotogrāfijām. Šogad plānoju pie daudzdzīvokļu mājas iestādīt vismaz vienu peoniju. Tomēr puķu dobe pie mājas lielāko dienas daļu atrodas ēnā. Vai peonija tur varētu ziedēt?” taujā laikraksta lasītāja.

Kā plašsaziņas līdzekļos atklājuši puķu audzētāji, peonijām labāk tik saulaina vieta. Turklāt, lai peonijas ziedētu lielākiem un kuplākiem ziediem, jāizvēlas ne vien saulaina, bet arī vieta, kur pūš vējš (tas pasargā augu no pelēkās puves). Vēl puķu audzētāji iesaka peonijas nestādīt blakus lieliem kokiem un zemienē, kur uzkrājas ūdens. Turklāt svarīgi pareizi iestādīt augu. Ja, piemēram, saknes būs pārāk dziļi, augs bieži vien neziedēs. Peonijām piemērota barības vielām bagāta, labi drenēta un mitra augsne. Pirms stādīt augu, iespējams, būtu vērtīgi pakonsultēties ar kādu no peoniju audzētājiem.

Kādos veidos var pagatavot pāri palikušās desiņas?

“Pēc Jāņu svinībām pāri palikušas dažādas desiņas. Varbūt varat ieteikt receptes, kā tās pagatavot neparastākā, bērniem piemērotā veidā? Noderētu arī kāda interesanta, atpūtai dārzā piemērota dārzeņu pagatavošanas metode,” pēc padoma jautā lasītāja.

Lai arī desiņas ir vienkārši pagatavojamas, dažas bieži pieļautas kļūdas var ietekmēt rezultātu. Pārāk augstā temperatūrā tās var zaudēt sulīgumu vai pārplīst, tādēļ ieteicams tās gatavot mērenā karstumā. Tāpat nevajadzētu tās durstīt ar dakšiņu, jo tādējādi iztek sulas, kas piešķir garšu. Tikpat svarīgas ir arī piedevas – grilēti dārzeni, svaigi zaļumi, kraukšķīga maize vai viegla mērce palīdzēs radīt pilnvērtīgu maltīti un papildinās garšas.

Mazākajiem ēdājiem – desiņu astoņkāji

Bērniem ēdiens bieži vien garšo vēl labāk, ja tas izskatās interesanti. Tāpēc vērts izmēģināt vienkāršu, bet rotaļīgu ideju – desiņu astoņkājus.

NEPIECIEŠAMS:

- piena desiņas;
- nedaudz eļļas;
- koka iesmiņi;
- svaigi dārzeni pasniegšanai (gurķi, redisi, tomāti).

PAGATAVOŠANA

Desiņu vienā galā iegriež līdz pusei, izveidojot četras vai sešas *kājiņas*, un uzsprauž uz iesmiņa. Cepot vai grilējot iegriezumi atvērsies, radot astoņkāja efektu. Pasniedz kopā ar svaigiem dārzeņiem, bet acīm var izmantot nelielus kečupa punktus. Dārzeņus ieteicams sagriezt tieši pirms pasniegšanas, lai tie saglabātu svaigumu un kraukšķīgumu.

Grilētu dārzeņu iesmiņi ar mārrutku–krēmsiera mērci

Grilēti dārzeni ir viena no vasaras sezonas klasiskajām piedevām, kas lieliski sader ar desiņām un citām uz grila gatavotām maltītēm.

NEPIECIEŠAMS

Dārzeņu iesmiņiem:

- 1 neliels cukīni;
- 1 sarkanā paprika;
- 1 sarkanais sīpols;
- sauja ķiršu tomātu;
- 1–2 ēdamkarotes olīveļļas;
- sāls un pipari pēc garšas;
- koka iesmiņi.

Mērcei:

- 1 ēdamkarote rīvētu mārrutku;
- 2 ēdamkarotes krēmsiera;
- nedaudz citrona sulas;
- 1 ēdamkarote smalki sagrieztu dilļu;
- šķipsniņa sāls.

Grauzdiņiem:

- 2–3 šķēles pilngraudu maizes;
- 1 ēdamkarote sviesta vai olīveļļas;
- 1 ķiploka daiviņa.

PAGATAVOŠANA

Cukīni sagriež pusmēnešos, papriku lielākos gabalos, sīpolu ceturtdaļās, bet tomātus atstāj veselus. Visu liek bļodā, pārslaka ar olīveļļu, pievieno sāli un piparus, samaisa un saver uz iesmiņiem. Grilē aptuveni 7–10 minūtes, regulāri apgrozot, līdz dārzeni kļūst viegli zeltaini, bet saglabā savu struktūru.

Mērcei sajauc mārrutkus, krēmsieru, citrona sulu, dilles un sāli. Līdz pasniegšanai uzglabā vēsumā.

Maizes šķēles viegli apsmērē ar sviestu vai olīveļļu, pēc vēlēšanās ierīvē ar ķiploku un dažas minūtes apgrauzdē uz grila. Pasniedz kopā ar dārzeņu iesmiņiem, auksto mērci un grilētām desiņām.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Nepalaid garām!

Klasiskās dramaturģijas festivāls “Ķiršu dārzs 2026”

No 3. līdz 5.jūlijam Balvi kļūs par teātra mākslas epicentru, organizējot 8. Starptautisko klasiskās dramaturģijas festivālu “Ķiršu dārzs 2026”. Festivāls skatītājiem piedāvās daudzveidīgu un bagātīgu programmu, kurā klasikas pērles un mūsdienu interpretācijas izspēlēs gan Latvijas labākie amatier-teātri un studentu trupas, gan viesi no ārvalstīm.

Skatītājus priecēs visplašākais izrāžu klāsts – no dziļi filozofiskiem darbiem līdz tautā iemīļotai klasikai un bērnu dienās zināmiem motīviem.

Balvu Tautas teātrim aprit 40 gadi, kopš piešķirts tautas teātra nosaukums ar izrādi A.Upīts “Laimes lācis”. Teātris iepriekšējā sezonā ir piedalījies teātru festivālos Valkā, Cēsīs, Limbažos, Aizkrauklē, Lielvārdē.

2024.gada 28.februārī skatītāju vērtējumam tika nodota M.Eglītes dramatisējums pēc K.Skalbes pasakas “**Kaķīša dzirnavas**”. Režisore Maruta Castrova. Izrāde domāta visām paaudzēm, taču bērni izcili šo izrādi jūt, jo viņi nav zaudējuši saikni ar augstākām pasaulēm. Šeit nav runa par prenostatījumu starp ļauno un labo, drīzāk pārākums. Pretošanās jaunumam ir nevardarbīga.

Viena no populārākajām Kārļa Skalbes pasakām, sarakstīta 1913.gadā. Rakstnieks tajā uzsver garīgā spēka lomu pasaules pārveidošanā, noliedz naidu un vardarbību. Plaši pazīstama un daudreiz citēta ir pasakas galvenā varoņa kaķīša atbilde ķēniņam: “Kāpēc vairot sāpes? Lai vairojas labāk prieks.” Tā ir izrāde par individualitāti, par personu, kas iziet lielo dzīves ceļu.” **Izrāde skatāma 4.jūlijā plkst. 18.30 Balvu Kultūras un atpūtas centra Lielajā zālē.**

Vidzemes saimnieku Cīruļu sētā valda miers un satīcība. Jāņa māte saimes vadīšanu ir nodevusi dēla Jāņa un vedeklas Anas rokās. Labība Cīruļu tīrumos aug kā mūris, kalpi Andrievs un Ieva paklusām cerējas, ik pa brīdīm sētā ierodas Ābrams ar kādu andeles lietu. Saimnieki uzņem arī pagasta nabagu Lūciņu, sauktu par Mantrausi, kuram ir nodegušas mājās un tāpēc katra nedēļa ir jāpavada pie kāda no saimniekiem. Jānis piekrit mātes teiktajam: “Priecīgs, laimīgs savās mājās dzīvoju un par sāl’ ar maizi Dievam pateicos.” Taču līdz ar Mantrausi Cīruļos iekļūst arī Ļaunais gars, kura klātbūtne vairo cilvēku alkatību, skaudību, egoismu un pārmērīgu tieksmi pēc naudas un varas. Ļaunais gars ir sastopams visur, kur cilvēki ļauj šīm jūtām vaļū. Un Cīruļi vinnē bargu naudu...

R.Blaumaņa klasika jaunās krāsās divu teātru – **Balvu Kultūras un atpūtas centra Teātra studijas un Tilžas amatiereteātra “Spogulis”** – iestudējumā “**Dzīres Cīruļos**” (“Ļaunais gars”) uz skatuves uzšķīl īstas dzirksteles, izgaismojot cilvēku vajības un kaislības. Režisore Inese Daukste. **Izrāde skatāma 3.jūlijā plkst. 20.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra Lielajā zālē.**

Teātra studija HARITAS pēc Ingmara Bergmana “**NOVEMBRIS. NOKTIRNE**”.

Nonākot pusmūžā, visi mēdz teikt, ka dzīves vilciens traucas par strauju... Tomēr atkal priekšā jaunas izvēles... Vai par visu izdarīto un nedarīto nāksies reiz maksāt? Vai ir svarīgi piedot visu un izlīgt ar savu dzīvi? Vai pasaulē ir kāds, kuram tā mēdz būt ideāla visos aspektos? Ar to jātiek skaidrībā slavenajai pianistei Šarlotei un viņas meitām.

Lomās: Ligita Zaula, Inga Balode, Agnija Daģe, Andrejs Krūmiņš. Režija – Dace Liepeniece. Skaņa un gaisma – Roberts Ceruss.

Izrāde paredzēta skatītājiem no 14 gadu vecuma. “Izrāde, kurā es ar milzīgu gandarījumu pārliecinājos, ka arī amatieru

teātri var piedzīvot emocijas un smalkas cilvēciskas attiecības. Psiholoģiski sarežģīts materiāls, bet būtisks ir panāktais emocionālais balanss, kur katram ir tiesības uz savu taisnību, savu drāmu un izlīdzinājumu. Intelīgents, cilvēciski silts iestudējums.” (*Teātra kritiķis Atis Rozentāls.*) **Izrāde skatāma 5.jūlijā plkst. 13.30 Balvu Novada muzejā.**

Latvijas Biozinātņu un Tehnoloģiju Universitātes (LBTU) **Studentu teātris** ir viens no diviem visilgāk pastāvošajiem studentu teātriem Latvijā (Lauksaimniecības Universitātes dramatiskās kopu dibinājis Pēteris Lūcis 1946.gadā), kas šogad atzīmē savu 80.dzimšanas dienu.

LBTU Studentu teātris ir vienīgais studentu teātris Latvijā ar savu TEĀTRA MĀJU. Režisore un teātra vadītāja – Astra Kacena.

Jelgavas Studentu teātra radošo darbību raksturo divi krasi atšķirīgi teātra mākslas virzieni: improvizācijas žanrs - teātra sporta turnīri “Satiecies ar savu labo garastāvokli” un garās formas improvizācijas vakari – “Otrā otrdiena”. Iestudējumu žanrs (dzejas, prozas, dramaturģijas izrādes).

Izrāde “**Bildinājums**” stāsta par cilvēku atkarību no ēnas, kas pēc Junga ir katram savas bezapziņas daļa, ir grūti noliedzama. Tā mūs iekļauj un vada, par spīti labajiem nodomiem, tā ved pa citiem notikumu ceļiem, kā paši bijām nodomājuši. Mēdz teikt, – ja piedzīvo pārsteigumus pats no savas rīcības, ja nevari izskaidrot, kāpēc rīkojies tā, kā rīkojies – esi satīcies ar savas ēnas spēku. Vai protam ar to sadzīvot? Tas var būt smieklīgi, bet var arī nebūt. A.Čehovs ļauj smieties, pārvēršot to par grotesku un pat līdz absurdam.

Izrāde skatāma 3.jūlijā plkst. 19.00 Balvu Novada muzejā.

RTU studentu teātri “Kamertonis” (krievu val.) 1981.gadā izveidoja režisore Ludmila Stančika. Kopumā šo gadu laikā radītas vairāk nekā 80 izrādes, kuru autori bija V.Šekspīrs, F.Dostajevskis, A.Čehovs, T.Viljams, R.Bredberi, M.Cvetajeva, J.Rainis, E.Ionesko, L.Tolstojs, A.Čaks, A.Vampilovs un daudzi citi mūsdienu un klasiskie autori.

No 2026. gada “KAMERTONIS” ir ieguvis Kamer-tona teātra biedrības statusu un ir Latvijas amatiereteātra biedrības biedrs.

Vai jūs zināt laimes noslēpumu? Aicinām visus skatītājus, kas ir vecāki par 7 gadiem, doties ar mums neparastā ceļojumā – “Zilā putna” meklējumos. Teātris “Kamertonis” tic, ka kultūra, teātris, harmonija, skaistums un radošums glābs pasauli. Gaidīsim jūs mūsu izrādē “**Zilais putns**” pēc Morisa Meterlinga lugas motīviem **4.jūlijā plkst. 11.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra Lielajā zālē.**

uga, “Mammas Nijoles” teātris beidza darboties. Tad 2000.gadā kopā ar kolēģēm Nadieždu Ivanovu un Daliju Ziemelieni viņas iestudēja lugu “Suņu stāsti”. Tā radās Cēlais leļļu teātris, kam tika dots nosaukums “**ČIZ**”, kas sastāv no aktrīšu uzvārdu pirmajiem burtiem – Čirūniene, Ivanova, Ziemeliene.

Aktrises savas lelles darina pašas. Tā ezis tika izgatavots no vecas karpītes, papagailis – no lietussarga, stārķis – no grābekļa, vista – no veca groza...

“ČIZ” teātris mums parādīs, cik atjautīgi lelles var izgatavot no dažādiem, vairs nevajadzīgiem sadzīves priekšmetiem, tos atdzīvinot stāstā. **Izrāde skatāma 3.jūlijā plkst. 16.00 Balvu sākumskolā.**

Kas viņš ir? Kur mīt? Kā iekaro sirdis? Vai Olivers dod cerību

vai zog sapņus? Vai viņš ir mainījies un vai viņu joprojām gaida? **RTU studentu teātra “Spēle”** deviņi aktieri režisores Raimondas Vazdikas vadībā “atklātajā mēģinājumā” centīsies atminēt pirms vairāk nekā 40 gadiem sarakstītās Harija Gulbja lugas “**Olivers**” – ne visai jautrās komēdijas noslēpumus. RTU studentu teātris “Spēle” nupat kā nosvinējis 25 gadu jubileju un ir gatavs jauniem izaicinājumiem. Jau septīto gadu teātra režisore un mākslinieciskā vadītāja ir Raimonda Vazdika. Viņas interešu lokā ir dažādi veida dramaturģija – gan klasiķi V.Šekspīrs, H.Ibsens, F.Direnmatšs L.Pirandello, gan mūsdienu autori P.Bankovskis, M.Bortņikovs u.c. Režisores vadībā iestudētās izrādes “Sapnis ziemas naktī”, “Fragments no fragmenta”, “Par mīlestību jārūnā”, “Īstā dzīve” ir guvušas labas atsauksmes un vērtējumus. Pēc pašas veidotā scenārija radītā izrāde “Atbildes mākonī” 2023.gada iekļuva 10 labāko amatiereteātru izrāžu finālā un tika iekļauta XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu un deju svētku amatiereteātru izrāžu parādē Rīgas Čehova teātrī. 2026.gadā nu jau par latviešu dramaturģijas klasiku uzskatāmās H.Gulbja lugas “Olivers” iestudējums RTU rīkotajā Studentu teātru festivālā jau otro reizi ieguva galveno balvu – Āksta cepuri. 3 “Gran prix” iegūti arī videoklipu festivālos “Šekspīra varoņi mūsdienās”. Teātris “SPELE” arī turpinās darbību ar jaunu īsfilmu veidošanu, performanču un dzejas uzvedumu veidošanu, jaunu lugu iestudēšanu un, protams, arī ar dalību dažādos interesantos festivālos visā Latvijā. Teātra moto arvien nenogurstoši ir “Esam jauni, brīvi, mīlam dzīvi”! Uz tikšanos! **Izrāde skatāma 4.jūlijā plkst. 14.30 Balvu Novada muzejā.**

Ed.Vulfs “**Līnis murdā**” – jocīgs notikums vienā laidā.

Gleznotājs Augusts Līnis ar mērķi uzlabot savu finansiālo stāvokli ievieto precību sludinājumu vietējā laikrakstā. Sludinājums gūst negaidīti lielu piekrišanu starp dažāda vecuma un aprindu dāmām. Līnim paliek bail un viņš ņem palīgā jauno rakstnieku Kārli Diku, bet, kad tas sāk skūpstīties ar kādu jaunavu, Līnis top greizsirdīgs un arī grib roku izmēģināt...

Iestudējums savu pirmizrādi piedzīvojis 2024.gada 31.martā Naudaskalna tautas namā. Režisore Iveta Supe. **Izrāde skatāma 5.jūlijā plkst. 15.30 Kubulu Kultūras namā.**

Cesvaines tautas teātris šajā festivālā piedalīsies ar dziesmu spēli “**Draudzes bazārs**”, Ā.Alunāna luga Ilzes Kraukles režijā. Šī ir krāsaina un dzirkstoša izrāde, kurā piedzīvojumi, cilvēciskas vajības un asprātīgi dialogi savijas ar dziesmām, radot aizraujošu un sirsniņu stāstu. Šīs izrādes pirmizrāde bija 2025.gada 22.jūnijā. Ar šo izrādi piedalījāmiešas Madonas novada amatiereteātru skatē, kur ieguvām Augstāko pakāpi un varējām piedalīties Latvijas amatiereteātru iestudējumu reģiona skatē “Gada izrāde 2025” Limbažos. Teātra kolektīvs darbojas radoši un regulāri iestudē latviešu un citu tautu autoru lugas. Kā vadmotīvs bieži vien tiek ņemts kāds stāsts no Cesvaines kultūras mantojuma pūra, tādējādi ieinteresējot un piesaistot skatītājus. Cesvainieši mīl savu teātri, un skatītāju zāle vienmēr ir pilna. Teātris aktīvi piedalās Cesvaines kultūrizglītības iestāžu organizētajos pasākumos un ar izrādēm dodas viesizrādēs.

Izrāde skatāma 4.jūlijā plkst. 13.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra Lielajā zālē.

Stāmerienas amatiereteātris “Spēle” ar izrādi pēc R.Blaumaņa “**Velniņi**”. Izrāde ģimenei. Tā ir par mums – cilvēkiem... Kuri, iespējams, nav cēlušies no pērtiķa, bet velna... Par mūsu dzīvi, sadzīvi un to, ka nekas jauns ar mums nevar notikt, ja esam ne tikai viens otram, bet viens ar otru. Esam par izaugsmi, komforta zonu paplašināšanu un izešanu no tās. Varam apmaldīties kopā un atrasties vienatnē, smieties līdz asarām un raudāt caur smiekliem. Mēs baidāmies, bet eksperimentējam, mēs nezinām, bet jūtam, mēs apšaubām tātad esam! **Izrāde skatāma 3.jūlijā plkst. 17.00 Kubulu Kultūras namā.**

*Turpinājums 12. lpp.

“Ķiršu dārzs 2026”

* Sākums 11.lpp.

Ausekļa Limbažu teātra iestudējums Juhana Smūla luga **“Pulkveža atraitne jeb Ārsti nezina nekā”**. Režisore Inta Kalniņa, galvenajā lomā – Regīna Tamane. Tas ir otrais igauņu rakstnieka Juhana Smūla lugu iestudējums Ausekļa Limbažu teātrī. 1966.gadā tika iestudēta “Lea”. Šis ir lugas “Pulkveža atraitne jeb Ārsti nezina nekā” (*Polkovniku lesk ehk Arstid ei tea midagi*) iestudējums. Juhana Smūla “Pulkveža atraitne” ar savu teicienu “ārsti nezina nekā” ir pasaules klasika komēdijas žanrā un ar savu dziļi cilvēcīgo dabu un izpausmēm, šķiet, būs aktuāla jebkurā laikmetā saprotamības ziņā. Lugu caurvij motīvs – “melo vienalga ko, bet dari to ar iekšēju pārliecību”, un būsī populārs. “Pulkveža atraitne” savā komismā ir daudz pamācošāka un patiesāka, lai cik dīvaini tas neizklausītos. **Izrāde skatāma 4.jūlijā plkst. 16.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra Lielajā zālē.**

Gandrīz monoizrāde **“Sieviete vilcienā ar tumši zilu rokassomiņu”**, **autore Biruta Zujāne**. Agrs rīts. Dzelzceļa stacija. Sieviete nopērk rokassomiņu, iekāpj vilcienā un aizbrauc. No citiem. No noguruma. Atpakaļ pie sevis. Šis ir stāsts par sievišķību, kas nogurusi būt stipra, par cilvēku, kurš mācās atkal elpot. Par aiziešanu, kas nav bēgšana, bet atgriešanās pie sevis. Izrāde runā par izdegšanu, klusumu un drosmi, par to, kā iemācīties sadzirdēt sevi pasaulē, kas nepārtraukti pieprasa. “Sieviete vilcienā ar tumši zilu rokassomiņu” ir veltījums visām sievietēm, kuras reiz tikušas uztvertas kā pašsaprotamas, bet ir spējušas atgūt savu balsi. Jo dažreiz, lai atgrieztos mājās, vispirms ir jāaizbrauc.

Guna Zeltiņa, teātra kritiķe: *“Veiksmīgs sievietes iekšējās krīzes un drāmas atspoguļojums. Saistošs, mūsdienīgs ļoti aktuālas tēmas risinājums. Smeldzīgi gaiša izrāde par sievietes ikdienišķo, ģimenisko kā arī eksistenciālo esību.”*

Bergenā latviešu amatiereteātris “LATiBergen” – radošs un daudzpusīgs kolektīvs no Norvēģijas, kas apvieno spēles prieku ar dziļiem vēstījumiem un emocionālu atvērtību. Teātra vadītāja un režisore: Liāra Ozola. Teātris “LATiBergen” dibināts 2014.gadā. Tas mājo skaistajā pilsētā Bergenā – rietumu piekrastes pērlē, kas pazistama arī kā vārti uz fjordiem. Kolektīvā šobrīd darbojas deviņi azartiski dalībnieki, kas caur teātri izzina gan sevi, gan pasauli, kurā dzīvo. Teātra moto: “Spēlējam ar sirdi. Kļūdāmies ar stilu.” **Izrāde skatāma 3.jūlijā plkst. 17.00 Balvu Kultūras un atpūtas centraLielajā zālē.**

Valkas pilsētas teātra pirmsākumi meklējami 1871. gada 10.maijā, kad pirmo reizi Valkā latviešu valodā tika izspēlēta izrāde. Teātra attīstībā lielu ieguldījumu deva Jāņa Cimzes Vidzemes skolotāju semināra audzēkņi. Kopš tā laika teātra dzīve šajā mazajā Ziemeļvidzemes, Tālavas novada pilsētiņā nav pārtraukusi nevienu gadu. Šogad teātris atzīmēja savu 155. gadadienu. Luga **“Arčijs un Keita”** tika atzinīgi novērtēta un 2016.gadā Bādenveilers starptautiskajā drāmu konkursā ieguva sudraba godalgu.

“Mūsu izrāde ir eksperiments. Tā stāsta par divu cilvēku mēģinājumu divdesmit piecu gadu garumā tikt galā ar sevi, mīlestību, apkārtējo pasauli un savstarpējām attiecībām. Izrādē “Arčijs un Keita” pētām jēdzienu ‘mīlestība’, mēģinām atbildēt uz mūžīgo jautājumu, vai tā tiešām pastāv. Iestudējot izrādi, kā pamatu izmatojām Viljama Šekspīra lugu “Romeo un Džuljeta” un “Hamlets” sižetiskās līnijas. Autors Dmitrijs Učaneišvili stāstīja, ka uzrakstījis “Arčiju un Keitu” vienas nakts garumā. Sižets lugā ir autora izdomāts, tomēr svarīgs nav tas, bet gan konkrētie lēmumi, ko pieņem varoņi. Luga var kļūt ļoti personiska ikvienam,” stāsta Valkas pilsētas teātra režisors Aivars Ikšelis. **Izrāde skatāma 5.jūlijā plkst. 11.00 Balvu Kultūras un atpūtas centra Spoguļzālē.**

Vectilžas pagasta amatiereteātris “Melnais kaķis”. Kāpēc “Melnais kaķis”? Tāpēc, ka esam patstāvīgi un darām tikai to, kas mums patīk. Tāpēc, ka esam ar maģiskām spējām, jo protam aizraut skatītāju un liekam noticēt tam, kas notiek uz skatuves. Mēs esam avantūristi, jo izbaudām visu, ko sniedz dzīve... Ikdienā esam ļoti dažādi: stūrējam mašīnas, slaucam govīs, skolojam bērnus, aram tīrumus, sargājam valsts robežu, uzkopjam telpas un kur nu vēl rūpes katram par sava ģimenes pavarda siltumu. Taču vienā brīdī mēs to visu pametam, lai atkal steigtos uz mēģinājumu. Teātris ir tas, kas mūs vieno un, pašiem to neapjaušot, liek darīt trakas lietas. Mēģinājumi ir smags darbs un reizē arī patīkami tikšanās brīži, kad varam aizmirst ikdienas raizes.

Izrāde R.Blaumanis **“Trīnes grēki”**, **režisore Valentīna Kaļāne**. Mazbērzu saimnieka dēls Juris vēlas precēt kaimiņu Emīliju, taču vecāki ir pret to. Kalpone Trīne cenšas Emīliju apmelot, lai izjauktu šīs laulības, jo vaino Juri savās neizdevušajās laulībās ar kalpu Brenci. Tagad Brenča iecerētā ir kalpone Made. Vecāki tikmēr ielplāno Juri izprecināt turīgajai Rembēnietei, kas gan nav vairs nekāda jaunā. Protestējot pret to, Juris sāk par savu ligavu saukt kalponi Madi. Jura māte, protams, arī ar to nav apmierināta, turklāt darbībā iesaistās arī pati Rembēniete... **Izrāde skatāma 3.jūlijā plkst. 18.30 Kubulu Kultūras namā.**

Pērk

MEŽUSILI

SIA “Mežusili” pērk meža īpašumus, cirsmas, izcirstus meža īpašumus (3000 eiro/ha).
Tālr. 28282021.

IEPĒRK MAJLOPUS

-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TULITĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspartrade.lv

Z.s “Strautiņi”
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Dažādi

Zāles un krūmu pļaušana ar trimmeriem un citām plaujmašīnām.
Tālr. 29165808.

Pieņem pasūtījumus pirts, āra tualetšu, vasaras mājiņas izgatavošanai.
Tālr. 29275519.

Līdzjūtības

*Vai tie mākoņi piekusuši,
Vai tu aiz mākoņiem, māt,
Varbūt dievkoka tumšzaļā zarā
Vēl ar tevi var parunāt...*

(M.Kaldupe)
Skumju brīdī esam kopā un izsakām visdziļāko līdzjūtību **Mārai Skrastiņai un tuviniekiem**, māmiņu **MAIJU LAICĀNI** mūžībā pavadot.
Klasesbiedri un audzinātāja

*Tā gribējās ilgāk te palikt –
Lazdu gravās un ziedošās pļavās,
Starp ozoliem un šalčošiem*

*bērziem,
Un jānuguns karstajās skavās...*
(M.Jansone)
Skumju brīdī esam kopā ar **jums** un izsakām visdziļāko līdzjūtību, **MAIJU** mūžības ceļā pavadot.
Māscas Birutas ģimene

*No dzīves kamola
Pa dzijai attinusi,
Iet tālus ceļus
Māmulīņas sirds.*
Klusa un patiesa līdzjūtība **Aijai un pārējiem tuviniekiem**, pavadot māmiņu **MARCIJANU POŠEVU** mūžības ceļā.
Klasesbiedri un audzinātājas Bērzpils vidusskolā

*Skaistākos ziedus tev noplūktu
dārzā,
Mijākos vārdus tev sacītu vēl,
Ja tu šai vakarā, klusā un vēlā,
Atnāktu vēl ar mums parunāt.*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ingunai, Aijai un Aivai**, māmiņu un vecmāmiņu **MARCIJANU POŠEVU** mūžībā pavadot.
Rubeņu ģim.

Apsveikumi

Trīsdesmit gadi kopā iets,
Caur priekiem, vētrām, saules stariem.
Ir pērles krātas gadu gaitā,
Ar mīlestības zelta vārdiem.
Lai katra diena tālāk šī
Kā pērle jūras dzelmē mirdz!

Sarmītei un Jurim Losiem
sirsnīgi sveicieni kāzu jubilejā!
Lai katra diena ir apvīta mīliem vārdiem un jūsu mājās valda
saticība, miers un laime arī turpmākajos dzīves gados!
Vedēji

Atvērt dvēseli priekam
Un zināt, ka laime sūrst,
Sevī nepaliklī liekai
Un pasauli neatgrūst.
Skaistumam atvērt sirdi
Un atļaut asarām līt,
Čukstam likt modināt sirdi,
Un skatienam – sasildīt!

Dakterei Valdai Buzijanai!
Sirsnīgi svaicam dzīves jubilejā! Lai turpmākie gadi dāvā
daudz laimes mirkļu, prieku par dzīvi un ikdienas mazajiem
brīnumiem.
Viļakas ātrās palīdzības kolektīvs

Pārdod

Pārdod māju Balvu centrā,
Brīvības 62. 140 000€
tāl: 29403028

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem (sausā, maīsos). Zāgmateriālus (3,7; 4,9; 6,1 m), 250 eiro/m³. Tāl. 25543700.

Līdzjūtības

*Es tagad aizeju, bet ne jau prom,
es aizeju tepat – ar citām puķēm,
citu sauli,
ar citu zemi parunāt.*
(M.Zviedre)
Skumju un atvadu brīdī izsakām patiesu līdzjūtību **piederīgajiem**, audzinātāju **MARCIJANU POŠEVU** mūžības ceļā pavadot.
1995.gada absolventi

*Tavs mūžs ir dzimtajā pusē sēti
graudī.
Tie cauri gadiem jaunus asnus dzīs,
Caur paveikto, kas nebeigs dzīvot
ļaudīs,
Plauks piemiņa un sirdīs nezudīs...*
Skumstam, skolotāju **MARCIJANU POŠEVU** mūžībā aizvadot. Dzija līdzjūtība piederīgajiem.
2006.gada absolventi

*Saņem, labā zemes māte,
Vienu simu māmulīti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.*
Izsakām patiesu līdzjūtību **Ingunai Poševai, mātai Aijai un tuviniekiem, MĀMIŅU** mūžīgā mierā pavadot.
Bijušie klasesbiedri un audzinātāja

Piedāvājam
ībc konteinerus
un mucas
plastmasas,
metāla.
Tāl.
29492141.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa.
Tāl. 26550272.

Pārdod kārtīgi krāmētu,
skaldītu malku. Tāl. 25442582.

Pārdod visa veida nomales, malku
un zāgmateriālus. Tāl. 25609841.

aduguns IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS SIA “BALVU VADUGUNS” Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982	Indekss 3004 REDAKCIJAS ADRESE TEĀTRA IELĀ 8 BALVOS, LV-4501 NORĒĶINU KONTS A.S. SEB BANKA Nr. LV21UNLA0024000467345, kods UNLALV2X Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.	REKLĀMA, SLUDINĀJUMI D.Dimitrijeva T. 64507018 26161959	REDAKTORS E.GABRANOVŠ – T. 29360850 ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA – T. 26707934; A.SOCKA – T. 29378903; I.TUŠINSKA – T. 27145837; A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORE – S.GUGĀNE GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA – T. 25908200 ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ – T. 27870730 Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961	e-pasts: vaduguns@apollo.lv mājaslapa: vaduguns.lv Datorsalikums- SIA “Balvu Vaduguns”, R.KACĒNS Iespīests SIA “Poligrāfijas grupa Mūkusalā”, Rīgā, Mūkusalas 15A Tirāža – 1765
---	--	--	--	--